2.
3.
5.
RISKA
7.

TÖPRENGŐ

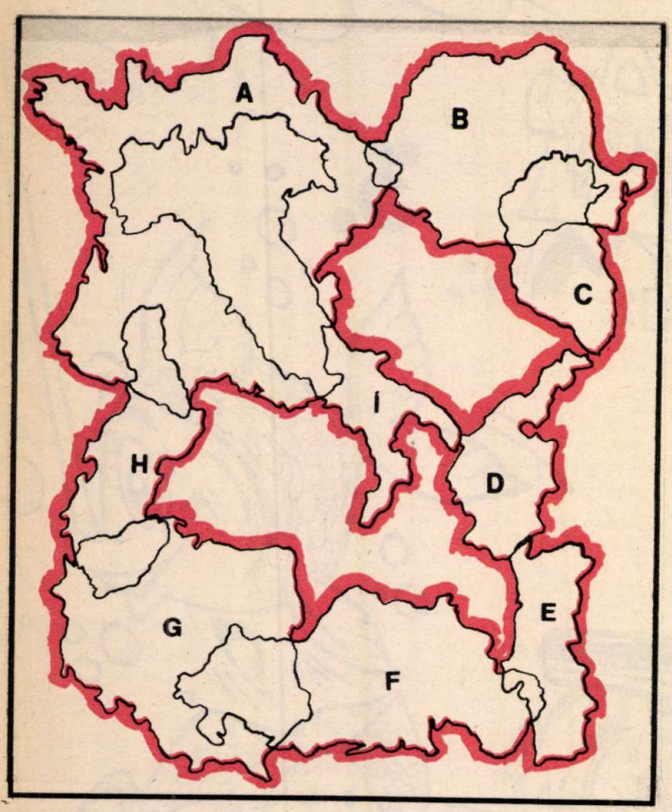

A kilenc egymásra rajzolt ország közül hányat ismersz fel?

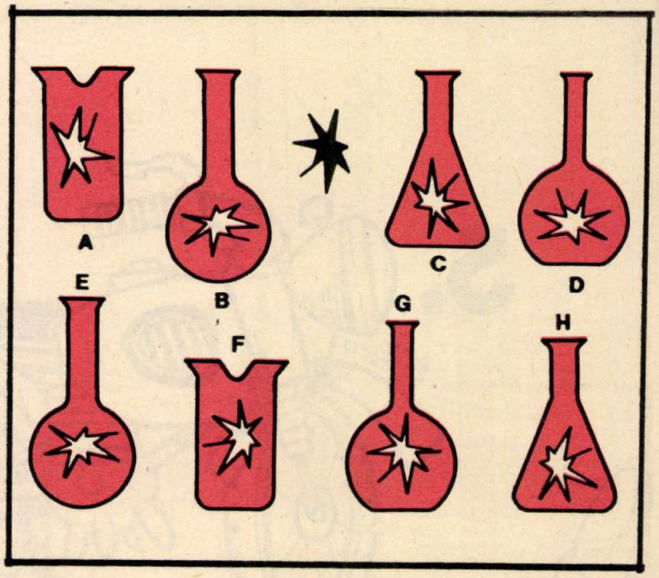

Lombikok. A nyolc törött lombik közül melyikbe illik a rajzon látható töredék?

Keresd a párját! A sok futkározó pálcikaemberke közül keresd meg azt, amelyik a piros körben futó figurának a pontos mása.

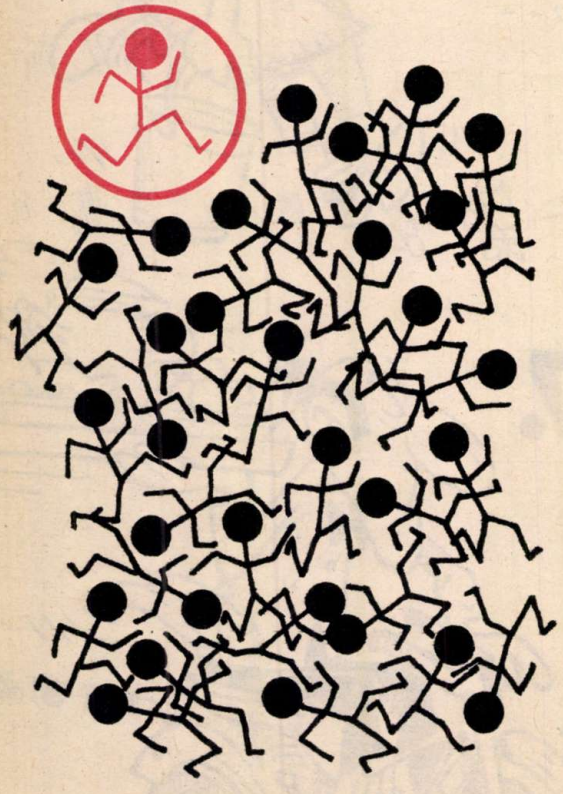

JÓ FEJEK!!

Hány fej látható a rajzon?

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be!
Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni
– és azok jók –, már részt vehetsz a jutalomsorsoláson.
Beküldési határidő: február 22.

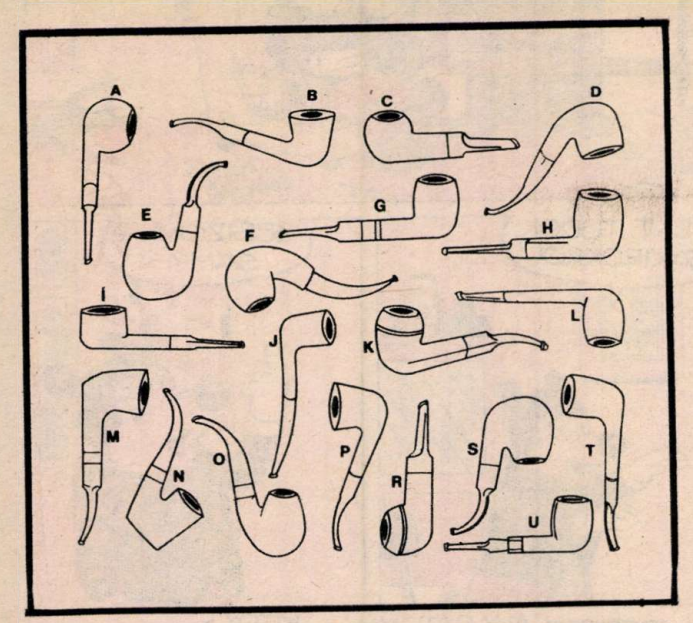

A rajzon látható pipák között hány pár egyforma van, és melyek azok?

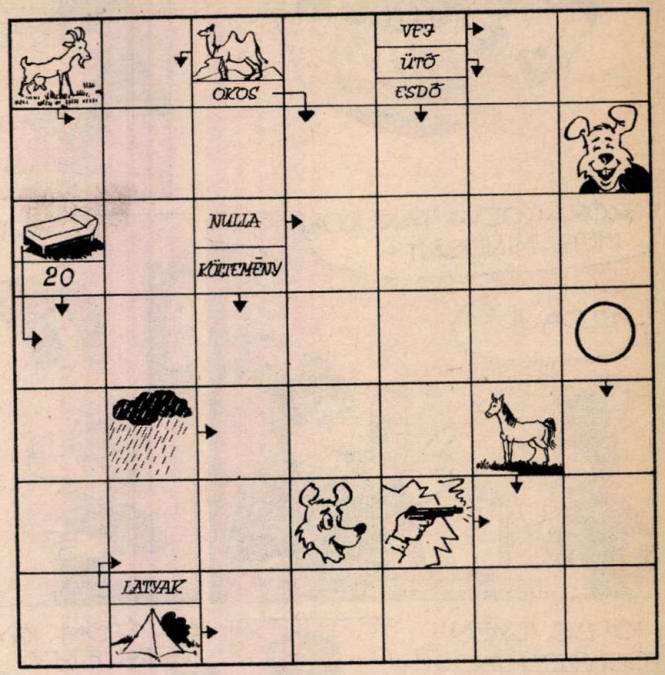

AZ 5. SZÁM MEGFEJTÉSEI

Keresztrejtvény: Ókori, jelmez, olasz, spanyol, tavaszvárás, karnevál. Melyik tányérhoz: 3. Melyik irányban: vele ellenkezőleg. Megelőzte korát: Fényképezőgép, rádió, televízió, ventillátor, telefon. Jó szemed van: A fehér háromszögből csak négy van. Mi ez? Metró-lépcső. Dominó: J.

NYERTESEK

A 2. és 3. szám rejtvényeinek megfejtéséért könyvutalványt kapnak: Bódy Zsuzsánna, Földszín Rhea, Jenes Erika, Valla Attila, Budapest; Bakti Ferenc, Hatvan; Battyányi Magdolna, Hortobágy; Fótos Imre, Edelény; Fráter Andrea, Újfehértó; Gulyás István, Siófok; Kiss Viktória, Pécs; Kovács Márta, Pápa; Németh István, Lovasberény; Roskó Gábor, Szombathely; Sági Andrea, Dombóvár; Sárosi Tamás, Egercsehi; Szokolay Emese, Miskolc; Szalai Edit, Salgótarján; Szőke Szilvia, Pécs; Villám Bettina, Siklós; Vonza Éva, Nyírbátor; Dobrosi Lenke, Nemes Gabriella, Budapest; Bárdos Zsuzsanna, Eger; Bugyi Katalin, Hajdúsámson; Burány Zsuzsa, Mázaszászvár; Fehér Tibor, Almásfüzitő; Fülöp Magdolna, Zalaszabar; Jánossy Renáta, Edelény; Juhász Anna, Törökszentmiklós; Kis Kádi Kinga, Nyárád, Kiss Julianna, Aszód; Kovács B. Ildikó, Tapolca; Kőműves Judit, Nagyszakácsi; Lerch Katalin, Miskolc; Major Erika, Vág; Molnár Tibor, Hajdúböszörmény; Molnár Irén, Földeák; Mosonyi Paula, Sárszentlőrinc; Rozgonyi Zsuzsanna, Salgótarján; Tarcza Katalin, Csegöld.

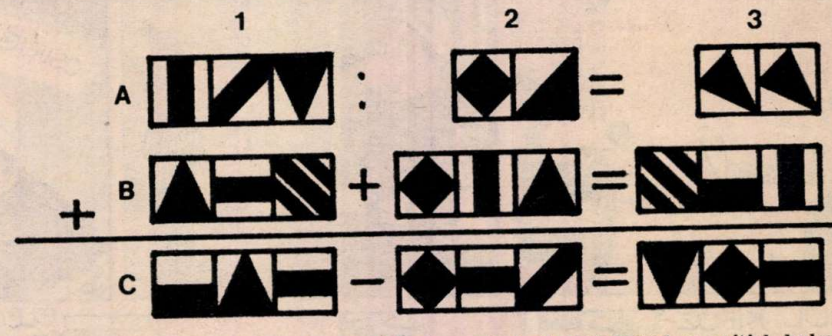

Rejtjelezett számtan feladat. Az A, B, C sorokban látható műveletek elvégzésével, illetve az 1, 2, 3-as függőleges oszlopok összeadásával felfedheted a rejtjel kulcsát! Melyik jel, melyik 0–9 közötti számnak felel meg?

TÍZSZER KETTŐ ... Matekpélda? Nem! Csupán azért kapta rejtvényünk ezt a címet, mert a rajzoló egy kissé szórakozott volt és egynémely dolgot kétszer rajzolt meg. Tíz fölösleges kettőzést fedezhetsz fel. Melyek ezek?

Placid és MUZO

DE BELEMERÜLTÉL AZ OLVASÁSBA!

EZ A SZENVEDÉLYEM!

SZÓRAKOZVA TANULOK MEG MINDENT!

PÉLDÁUL?

MINDENT TUDOK A FAKIROKRÓL!

!?

BEBIZONYÍTSAM?

JÓ! DE ILYEN ÖLTÖZÉKBEN?!

?

BELÁTOM. IGY TETSZEM?

IGY JÓ!

AKARATOMMAL KÉNYSZERÍTELEK, HOGY KÉSZÍTS EBÉDET!!!

CSIRIBI!

CSIRIBÁ!

?

EZT JÓL KIFŐZTEM! RÉGÓTA VÁGYOM EGY JÓ EBÉDRE!

JÓHETSZ!

ELÉGEDETT VAGY FAKIRKÁM?

NICHOLAS 958

?

A jókedvű rajzoló kétszer örökítette meg a jelenetet, de közben néhány hibát ejtett.

FELE-FELE

MÁSODIK FORDULÓ

Január 11-én az emlősökről írtunk. Most újabb állatcsoportokra, a közönségesen csak „csúszómászóknak" nevezett kétéltűekre, és hüllőkre kerül sor. A verseny feltételei az előző fordulóéval azonosak, ezúttal azonban egy-egy állatnak a fejét és a lábát mutatjuk be az Állatvilág, illetve a Pajtás hasábjain. Mindkét lapban találtok a korábbi fordulóhoz hasonlóan egy-egy segítő szándékú mondatot is, amelyet munkátok során bizonyára jól tudtok majd használni.

Most pedig lássuk az öt állatfajt:

1. Egereket, madárfiókákat, csigákat eszik, de hosszúra kinyújtható nyelvével a nyers tojást is szívesen nyalogatja
2. Ezzel az állattal az utazó Közép- és Dél-Amerika trópusi vidékein találkozhat
3. Jobb szemével balra vagy lefelé néz, bal szemével jobbra vagy éppen felfelé pillant, de fordítva is ugyanilyen jól tudja
4. Mindig nyugodt és megfontolt, mozgásában is a „Lassan járs, tovább érsz" elv érvényesül
5. Ritkán kerül ablaküvegre, de ha mégis, akkor könnyedén mászkál rajta

A megfejtéseket február 25-ig küldjétek be az Állatvilág szerkesztőségébe (Bp., Radnóti Miklós utca 15/a. 1137)

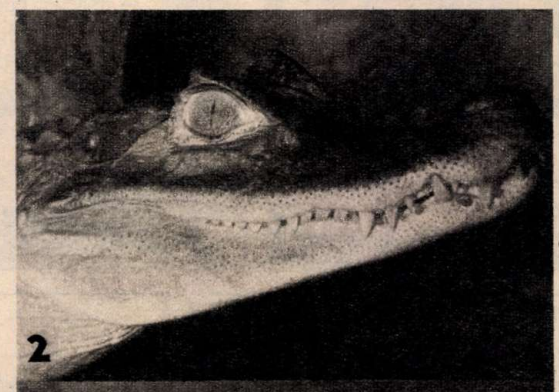

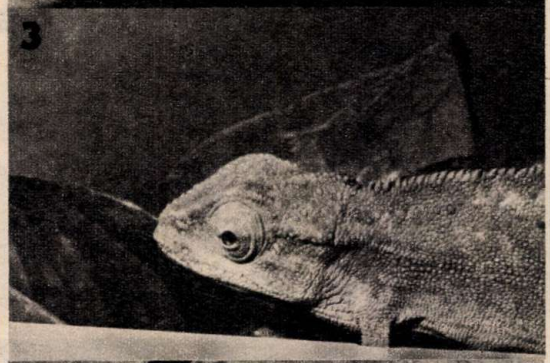

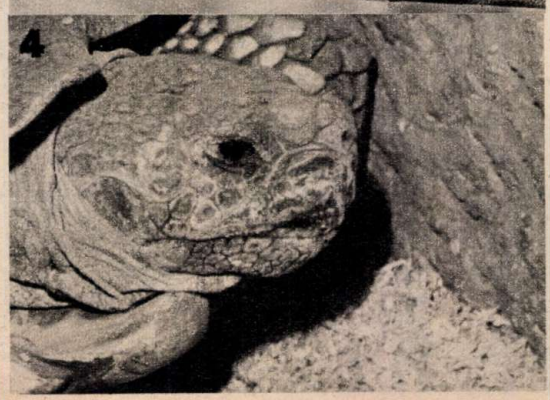

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokná l, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

79.0212 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

A félelmetes doboz 6

79/8
XXXIV. ÉVF. • 1979. FEBR. 22. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

RIPORT A XIV. TÉLI ÚTTÖRŐ-OLIMPIÁRÓL A 2—4. OLDALON!

Sífutás, szánkózás, biatlon... csupa hideg tevékenység. Abban a pillanatban viszont, amikor az ország vörösnyakkendőseinek legjobbjai kezdenek versengeni a három fent említett „szakmában", senki sem törődik többé sem a ködd el, sem a hőmérővel. Nem érsz rá dideregni ott, ahol tizedmásodperceken múlik az első, vagy a huszadik hely sorsa...

Súlyos fellegek döcögnek lomhán, ottragadnak a Mátra ormán, és senki sem lát túl az orrán. És nem hiszel a szemednek, mert igazán meglepő, hogy a téli sportfelszerelések egyébként harsogó pirosa, kékje, sárgája, zöldje hogyan válhat ilyen nyomasztóan egyhangú szürkévé? Az erdő fái unalmukban a ködöt csavargatják gallyaik köré, hogy aztán ezt is megunva, súlyos, hideg cseppekben cseppentsék a hóra...

Egyébként a hó is szürke, az éjjel még az eső is esett. Az ország teteje, a Kékestető ezekben a napokban merő kása és latyak. Viszont Elton John dalol a fák közt elrejtett hangszórókból, sisakos szánkózók sorakoznak a rajtnál, és a biatlon résztvevői toporognak idegesen futóléceiken, mit sem törődve a siralmas díszletekkel. A hómezők lovagjainak versengése parádés befejezése volt a XIV. Téli Úttörőolimpia országos döntőinek.

Czinkos Erika mindössze tízéves, de máris megízlelte a győzelem örömét

*

— Parádés, parádés! — dohoghat valaki. — Nagyon jó. A kibicnek semmi se drága, a szemlélődő ott a pálya szélén zsebre vágott kézzel élvezi az izgalmas versenyeket. De vajon mit szól ehhez a „parádéhoz" a versenyző, akinek meg kell küzdenie a komisz kanyarokkal és dombokkal, a kásás, ragadós latyakkal, az ellenfelekkel... az egész világgal?

Hogy mit?

Érdemes meghallgatni.

KULIÁN ÉVA (PÉCS), SZÁNKÓ I. KORCSOPORT:

— Második lettem ezen a ragasztón! — ujjong, és úgy belerúg a pályába, hogy fröccsen a massza. — *Második...! Igaz, tavaly is második voltam, de tavaly az első helyről estem vissza, mert buktam az utolsó futamban. Most viszont a harmadik helyről küzdöttem fel magam. Micsoda különbség!... Az ilyen sikerek adnak erőt ahhoz, hogy huszadszor is felkaptass a lejtőn gyakorlás közben. Mert sokat fogok gyakorolni. Harmadszorra akkor is nyerni akarok, ha szántóföldön rendezik a versenyt!*

HOLUB ESZTER (PÉCS), SZÁNKÓ II. KORCSOPORT:

— Sokan csak legyintenek. Szánkó? Nevetséges. Lehet. Én mindenesetre alig

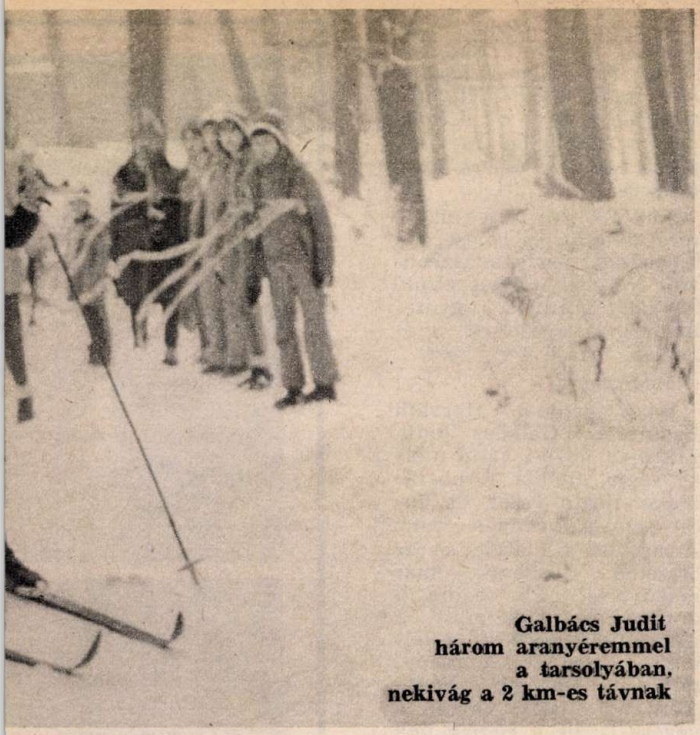

Galbács Judit
három aranyéremmel
a tarsolyában,
nekivág a 2 km-es távnak

Egyedül...
A hevesiek váltója
útban a győzelem felé

HÓKRISTÁLYOK A KÉKESRŐL

A jó viaszolás
hovatovább „mágikus"
tudománnyá válik

Teadélelőtt,
tapasztalat-
cserével

HŐKRISTÁLYOK A KÉKESRŐL

tudok lépni az izomláztól a felkészülés elején. Tudniillik rém érdekes a dolog, ahhoz, hogy lesuhanj a völgybe, előbb fel kell kapaszkodni a hegyre. Vagy Pécs dimbes-dombos mellékutcáira, ez már egyre megy. A lényeg, hogy sokszor végig kell csinálni, feltéve, hogy valaki eredményt akar elérni. Hát én akartam. És azt hiszem, nem vallottam szégyent...

Valóban nem. Eszti ugyanis megnyerte a II. korcsoport olimpiai bajnokságát! Most együtt kaptatnak felfelé Kulián Évával, hogy újra lecsússzanak néhányszor így verseny után. Nagyokat nevetnek, valószínűleg nem azért, mert utolsó erőtartalékukat emésztik fel. Még a Nap is rájuk villant egy halvány mosolyt.

TÓTH GÁBOR (MÓR), SZÁNKÓ I. KORCSOPORT:

— Én nyertem, de hát nem olyan nagy dolog ez — mondja, és hörpint a forró teából. — *Láttam, hogyan csinálják az NDK-beli versenyzők. Szinte hanyatt fekve száguldanak lefelé. Kipróbáltam, sikerült. És még valami: az ember lehetőleg testtel kormányozzon, mert ha leteszi a sarkát, azzal többet fékez, mint irányít. Márpedig itt tizedmásodpercek döntenek...! Szóval így.*

És persze még valami, de ezt már Molnár István, a bajnok testnevelője teszi hozzá.

— Jaj, de boldog vagyok! — lelkendezik hajadonfőtt, ahogy előbukkan a nyirkos, hideg fellegekből. *— Nagyon, nagyon örülök...* De igazán! Ötödik olimpiája ez a fiúnak, és most — sikerült! *De hát benne volt már régebben is ez az eredmény. Hogy miért? Hát nem mondta? Az összes létező sportágban tagja az iskola válogatottjának. Ha holnap jégkunyhó építésből rendeznének versenyt, abban is eséllyel indulhatna... Jaj, nagyon boldog vagyok...*

CZINKOS ERIKA (PILIS), A KISDOBOS SZÁNKÓVERSENY BAJNOKA:

— Szinte hihetetlen ez az egész... olyan szép. Először vettem részt nagyobb versenyen, és mindjárt az első futamban felborultam. Ferenczy László tanár bácsi be is kiabált, hogy ne a szánkóval takarózzak. Erre aztán el is múlt minden szorongásom, a többi már ment, mint a karikacsapás! Hogy mi kell a sikeres szerepléshez? Elsősorban egy szerszámosláda. Fogók, csiszolószerszámok, kalapács, meg ilyenek. Szinte hihetetlen, mennyi javítanivaló akad egy egyszerű szánkón a verseny előtt.

A „szerelő", Ferenczy László kezében szerszámosláda, az arcán széles mosoly:

— Kellemes hely ez. Négy évvel ezelőtt ugyanitt nyertük a kisdobos szánkót, és most megint... Ennél már csak az lenne szebb, ha Czinkos Erika újabb aranyára nem kellene újabb négy évet várni.

— Tessék vigyázni! — figyelmeztet búcsúzóul a bajnoknő, és belepillant a jegyzetfüzetbe. *— Nem Czinkes, ahogy az egyik újság írta. Czinkos!* — És elvonul a tízévesek magabiztosságával. Bármibe fogadjuk, hogy nem vár négy évig az újabb aranyra.

*

És voltak persze, akik elsősorban a tetteikkel nyilatkoztak. Mint például Homonnay Nándor, a borsodi különítmény „főnöke". A haja ősz, az arca, mint egy tengerészé. Csípős fagyok, és vad szelek formálták a vonásait. Most is ott rohan a fák között, „Hopp... hopp..., hopp...!" A versenyzőit biztatja. Végigfutja velük a távot egyszer, kétszer, háromszor...

Eddig valamennyi olimpián részt vett, és eddig valamennyi olimpián ezt tette. Vajon hány kilométert futott már a havas, jeges, latyakos, olykor sáros dombokon?...

Vagy például Verebélyi Péter. Lélekszakadva rohan a célhoz. Útközben a társait buzdította, a nógrádi váltó tagjait, és most mindenkit megelőzve várja a befutót.

— Hhhhh! Hhhhh! — mondja a kezeit tördelve. *— Én most nem futottam, mert csak hetedik lettem a sífutásban, így a váltóba nem kerültem be. Jaj, csak jönne már...! Gyere Laci, gyereee!!*

Jön. Ők nyerik a fiúk sífutó-váltóját, és most ott táncolnak összekapaszkodva. Verebélyi Péter elfúló hangon gratulál a győzelemhez. A győztesek meg némán rázzák Peti kezét.

Megérdemli!

Vagy például Horváth Beáta és Galbács Judit. Előbbi a hevesi váltó utolsó tagja, utóbbi a nógrádiaké. Beáta vezet, de Judit sem akármilyen futó. A sífutást, a biatlont és az összetett versenyt már megnyerte. Ez eddig 3 aranyérem, tehát most a negyedikért teszi ki a lelkét?... Dehogy. A csapatért!... Horváth Beáta előnyéből marad valami a végére is, de a célban úgy esik össze, mint akibe villám sújtott. Galbács Judit is. Az az egy centiméter vette volna el minden erejüket, amit még a célvonal után megtettek?

Szó sincs róla. A két remek versenyző jó néhány száz méterrel a cél előtt eljutott ebbe az állapotba. És talán ez többet mond minden közhelynél a szívről, az akaratról, a kitartásról — a sportról.

*

Mészáros István, a kékesiek testnevelője, az olimpia egyik fő szervezője meglepően nyugodtan viselkedik a zajongó tömeg közepén. A versenyek lezajlottak, fennakadás nem volt, sérülés nem történt, minden rendben.

Meg aztán — a pontversenyt is ők nyerték!

Cser Gábor
Fotó: Wagner Margit

A BAJNOKOK

SÍFUTÁS: Galbács Judit (Nógrád m.), Kovács Árpád (Veszprém m.) ÖSSZETETT: Galbács Judit és Kovács Árpád. SÍFUTÓ VÁLTÓ: Heves m. (Szalontai Éva, Gál Magdolna, Horváth Beáta), és Nógrád m. (Gyetvai László, Krájer Csaba, Géczi Tibor). SZÁNKÓ: Kisdobos: Czinkos Erika (Pest m.). és Kiss László (Pest m.). II. Kcs: Holub Eszter (Baranya m.), és Koczka István (Heves m.), I: Kcs: Kékesi Judit (Heves m.), és Tóth Gábor (Fejér m.), BIATLON: Galbács Judit (Nógrád), Krájer Csaba (Nógrád m.).

1. Egy arc a „Chorshow" — vagyis a „Korsó" — lányai közül. 2. Orosz Adél és Pethő László jelenete „A rosszul őrzött lány" című balettből. 3. A „háziasszony" és Dargay Attila Kajláról beszélget. 4. Esztergályos Cecília Petruskaként mókázott a gyerekekkel. 5. Mikes Lilla a rejtvények megfejtéséért Pif-ajándékokat osztogatott.

FOTÓ: GÁMÁN GÁBOR

3

KIRUCCANÁS!

VENDÉGEK VOLTUNK LŐRINCEN

Ezen a délutánon gyerekekkel telt meg a pestlőrinci Rózsa Ferenc Művelődési Ház nézőtere. A Radnóti Miklós Színpad már hagyományos Fórum-pódiumán – Mikes Lilla szerkesztésében és kedves „háziasszonykodása" mellett – megelevenedett a Pajtás, s az írott szó helyett élőszóban köszöntötte a környékbeli gyerekeket.

Lapunk egy-egy közkedvelt rovatához kapcsolódtak a műsorszámok, melyeket dr. Deák Liviának, a Magyar Szolidaritási Bizottság elnökhelyettesének komoly, a nemzetközi gyermekévhez kapcsolódó szavai vezettek be.

Sorra léptek színpadra a gyerekek kedvenc művészei: Orosz Adél Kossuth-díjas, kiváló művész és Pethő László balettművészek; Esztergályos Cecília és Thirring Viola; Botka Valéria Liszt-díjas karnagy vezényletével a „Chor-show" – vagyis a „Korsó" – gyermekkórus; Mikes Lilla pedig – a nézőkhöz szóló rejtvényekkel kombinálva – sanzonokat, drámai erejű és tréfás műveket adott elő.

A műsornak volt egy különleges vendége is: Dargay Attila érdemes művész, aki elmesélte a gyerekeknek: hogyan alkotta meg Kajla figuráját, s az estébe nyúló sikeres Pajtás-délután befejezéseként egy Dargay-filmet vetítettek a gyerekeknek.

S a bevétel, amit a szolidaritási alapra ajánlottak fel, az élményeken túl még jelentősebbé tette ezt a találkozást.

5

Egy óvatlan pillanat és máris röpül a .... a galacsinháborút titokban vívják

A guruló telefon otthon játék, az oroszórán segédeszköz, a folyosón pedig mókás jelenet főszereplője

Zsuzsi néni, a ménfőcsanaki Petőfi Sándor iskola tanárnője magában már elkönyvelte, hogy az ötödikesek élővilág órája rendben és hasznosan telik el. A gyerekeket úgy látszik, érdekli a kecske „életrajza", mert még Laci, az örök közbeszóló is megfeledkezett a nyelvéről. Padtársaival, Csabával és Zolival úgy jegyzetelt, mintha meg akarna örökíteni minden adatot, ami a „szegény ember tehenével" kapcsolatos.

Nevet az osztály

Egyedül Robi tekintete kalandozott valahol a messzeségben.

— Tehát milyen állatról beszéltünk? — kérdezte a fiútól.

A súgásokból csak mekegő hangok jutottak el Robi füléhez.

— A mek-mek-ről.

A tanteremben lassan alábbhagyott a nevetés. A három padtárs azonban nem bírta fékezni magát. Munkafüzetükkel egymást csapkodva hahotáztak. Zsuzsi néni sejtette, hogy megint Laci produkálja magát.

— Látom, az előbb szorgalmasan dolgoztál. — szólította meg a fiút.

— Én ... én már a következő órára készültem. Azt írtam le, hogy milyen hangjuk van az állatoknak.

— Olvasd fel!

Laci munkafüzetében ez állt: „A medve: cincog, az egér brummog, a kutya röfög, a disznó ugat. A ló csipog, a csirke nyihog..."

Székhez ragadt vendégek

„A csínytevések, komiszságok" feliratú jegyzetfüzetemben vidám történetek mellett sok-sok felnőtt-szomorító, gyereket ríkató eset is bekerült. Az egyik győri iskolában a nyolcadikosok ballagó ünnepségéről készült filmfelvétel „tréfából" semmisült meg. Az egyik fiú puffancsot vágott a kőpadlóhoz, s a durranástól úgy megrémültek az előhívással foglalkozó gyerekek, hogy valósággal felszakították a sötétkamra ajtaját.

A miskolci T. Klárika szeme még ma is könnybe lábad ha a szeptemberi bemutató őrsi foglalkozásra gondol, amelyet ő vezetett, s amelyen vendégek is voltak. Klárika öccse, a hatodik osztályos Pista bosszúból csirizzel kente be a székeket. A bemutató nagy sikert aratott, de botrányba fulladt. Akik ültek, nem tudtak felkelni a helyükről.

Ugyanebben az iskolában szerzett keserves pillanatokat N. Irénke is. A lány bogáncsot csempészett a kulturális szemlén szereplő lányok sokszoknyás táncruhái közé. Még akkor is azt tépdesték, amikor a műsorvezető a színpadra szólította őket.

A szúnyogok letették a fegyvert

A budapesti Százados úti iskolában ismerkedtem meg Banánnal és Sziszivel. Egy osztályba jártak, egy pályára készültek. Védőnőképző iskolába iratkoztak, de titokban színésznők szeretnének lenni. És persze, ha a helyzet úgy kívánja, a tanteremben is eljátsszák a nagyjelenetet, az „én erre nem készültem" számot. Szívesen utánoznak bárkit. A fiúkat a rajfoglalkozásokon, a tornaórákon leginkább azzal bosszantják, hogy illatos spray-vel szórják be ülőhelyüket, ruhájukat.

Ha azonban Fazék, vagy Dugó lép a színre, akkor ott ők is csak nézők lehetnek.

Dugó, ahogy D. Attilát becézik barátai, amikor Piri néni írni kezdett a táblára, odasúgta padtársának:

— Add tovább, hogy figyeljék a tanterem bal sarkát.

A nyolcadik a-sok eleget tettek Dugó kívánságának, s amikor Piri néni visszafordult a táblától, csak azt látta, hogy minden gyerek mereven néz egy pontra. Ő is követte a tekinteteket, figyelte a semmit...

Dugó nevéhez fűződik egy másik trükk is. Otthonról behozott egy szerkentyűt, amely úgy berreg, mint az iskolacsengő. Amikor magyarórán a vázlatkészítéshez értek, Dugó a szerkentyű drótját egy elemhez érintette és kicsengetett.

Fazék fiatalabb, de jóval nagyobb Dugónál. 178 centi-

A csínytevés hozzátartozik az életünkhöz. Különösen, ha még gyerek az ember. Csak arra kell vigyázni, hogy a másikat meg ne sértsük önérzetében!

méter magas. Inkább kosárlabdázónak nézné az ember, pedig vívni jár. Ő egy másik iskolából került a Százados útra. Mégpedig azért, mert kezdett betelni a számlája. Magatartása itt is csak hármas, de az elgáncsolásoknak, a sárban fürdetéseknek már vége. És békejobbot nyújtott L. Andrisnak, a Csókák főnökének is. Fazék, Szúnyog néven alapított társaságot, s vívott háborút a Csókákkal. S ez a háború néhány intőt hozott. Egyet annál a víziütközetnél kapott, amelyet az egyszer használható orvosi műanyag fecskendőkkel vívtak. Egyik „szúnyog" éppen akkor nyomta meg a vécéajtó résához erősített fecskendő szárát, amikor a tanár megállt előtte... A másikat a galacsinokkal szerezte. Százszor célozta meg az előtte ülő vagy felelő fiúk és lányok fülét. De büntetésből százszor kellett lehajolnia, hogy összeszedje a padlóról a papír és műanyag golyócskákat.

Fazék persze máshoz is ért. Ezt bizonyítja a 409-es számú József Attila Úttörőcsapat társadalomkutatóinak versenye, ahol két barátjával ezüstérmet szerzett.

Mindenkihez van egy kulcs

É. Pista, aki néha azzal borzolta fel az idegeket, hogy felült az ablakpárkányra, ég és föld között lóbálta a lábát, amióta nem csúfolják, teljesen megváltozott. Egyeseit előbb kettesre, hármasra, aztán négyesre javította... Tanárai, tanulótársai segítségével eljutott a nyolcadik osztályig.

Szerencsére a Százados úti iskola nevelői és úttörővezetői tudják, hogy minden ember szívéhez lehet megfelelő kulcsot találni. Az egyik gyerek attól lesz jobb, hogy felelősségteljes megbízatást kap, a másik, ha barátra lel, ha érzi, hogy nem szorítják háttérbe.

Faragó György

Fotó: Gámán Gábor

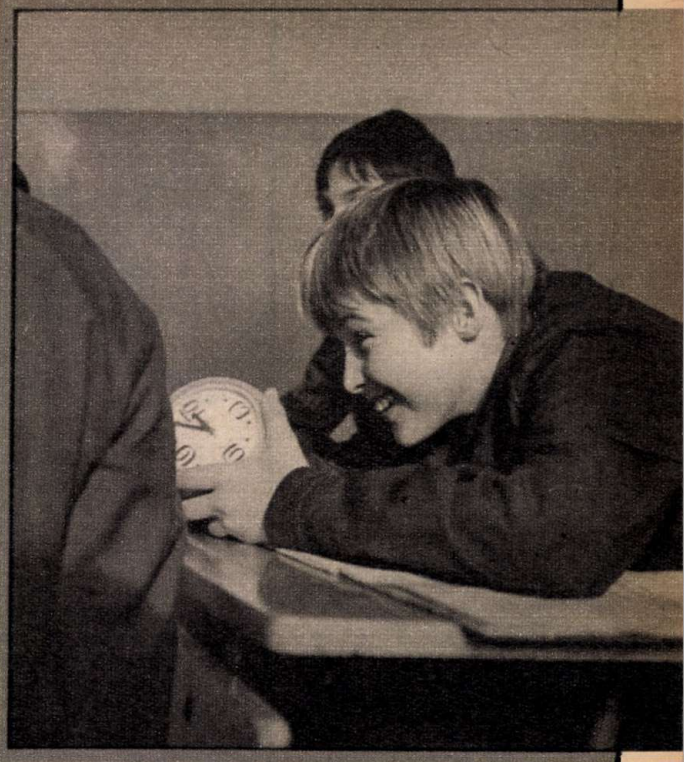

KÖZÖS TERVEK

A hajdúböszörményi 6-os számú általános iskola vörös selyemzászlós úttörőcsapatának vezetői hónapokon át gyűjtötték az adatokat, a gyermek- és felnőttvéleményeket, hogy tapasztalataikat eljuttassák az úttörővezetők konferenciájára.

Azzal mindenki egyetértett, hogy a jó eredmények kiindulópontja a közös terv. A gyerekeknek és az ifivezetőknek együtt kell gondolkodniuk azon, hogy milyen feladatokat oldjanak meg egy-egy úttörőévben. Nagyon fontos, hogy a csapatok jó kapcsolatot alakítsanak ki az őket patronáló KISZ-szervezetekkel.

Szó esett arról is, hogy az úttörők nagyon sok társadalmi munkát vállalnak. Ez remek dolog, de a „hatás" még nagyobb lenne, ha a felnőttek együtt dolgoznának a gyerekekkel, hiszen a közösen végzett munka közben még emberibbé, barátibbá válik a tanárok és a diákok kapcsolata.

G. A.

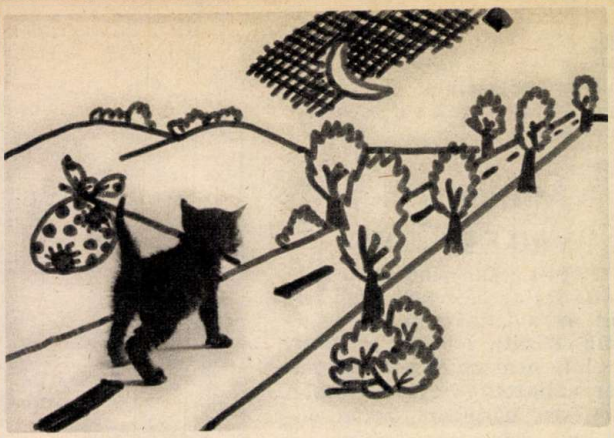

„MACSKOLÓGIA"

Hazatalál-e a macska, ha otthonától jó néhány kilométernyire kinthagyjuk az országúton? „Vitathatatlanul" — állítják a „macskológusok" — az állatlélektan kutatói —, kísérleteikre hivatkozva.

Egy német macska, amelyet villamoson 16,5 kilométerre szállítottak otthonától zárt kosárban, másnap hazaérkezett. Néhány francia macskát zsákban vittek néhány kilométeres útra. Az idősebbek mind hazataláltak, a fiatalabbak eltévedtek. A „világbajnok" egy amerikai macska, amely házáig 1120 kilométert tett meg. Ezt a csúcsot azonban semmilyen „macskasport-szövetség" nem hitelesítette.

Egyébként macskája válogatja. Van olyan macska, amelyik már kiscica korában is jól tájékozódik, de a legtöbb csak „felnőttként" tanulja meg a hazatalálás mesterségét. Azt azonban, hogy miféle biológiai integrált áramkör szorult a macskákba, mi irányítja őket, még senki sem tudta felfedezni.

JUTALMUK: A TAPS

A békéscsabai Kulich Gyula Ifjúsági és Úttörőház Tücsök bábszakköre gyakran lép fel különböző vállalatok és intézmények gyermekrendezvényein, névadó ünnepségein. Egyik legsikeresebb műsoruk arról szól, miként tanította móresre az igazságszerető Cini Samu Róka Rózát és Kígyó Kázmért. A Tücsök együttes játékát már eddig is sok száz kisdobos és úttörő jutalmazta lelkes tapssal.

„ERDEI SULI"

Vadgazdálkodási és természetvédelmi szakkör alakult a Somogy megyei lábodi általános iskolában. A Dél-somogyi Állami Gazdaság szakemberei erdei órákon, természetes környezetben ismertetik meg a szakkör tagjait a vadászok és erdészek munkájával. Az „erdei suli" tantárgyai: nyomolvasás, követés, a vadak, madarak védelme és etetése, a vadászebek gondozása, a mesterséges fácántenyésztés és más természetvédelmi tudnivalók.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

A 14-ES LÉGIÓ

A győri várban folyó ásatások során római katonai tábor nyomaira bukkantak. A közel kétezer éves romok között egy olyan cserepleletet is találtak, amelyre hajdan a 14-es számot viselő légió bélyegzőjét vésték.

KÖSZÖNTŐ

A fehérgyarmati 1-es számú általános iskola Petőfi Sándor Úttörőcsapatának tagjai köszöntötték a 90 éves Fodor Jenő tanítót, aki 48 esztendeig tanított Fehérgyarmaton, majd nyugdíjasként a művelődési házban dolgozott.

PÁLYAVÁLASZTÁSI SZAKKÖRÖK

Vas megye vállalatainál, üzemeinél — a pályaválasztási intézet kezdeményezésére — 25 pályaválasztási szakkör működik. Egyebek közt az autójavító, asztalos, bútor-, fa-, és építőipari szakmákkal ismerkedhetnek a gyerekek. A szakkörök tagjainak munkáiból a tanév végén kiállítást rendeznek.

KIÁLLÍTJÁK A VÁNYOLÓT

Egy régi csizmadia műhely teljes felszerelése került a miskolci Herman Ottó Múzeum tulajdonába. A mesterség egyik utolsó művelőjétől vették át a berendezést, közte a ványolót, amellyel a talpat erősítették fel, különböző kaptafákat, varrógépeket és egy zsákravaló szabásmintát.

ÚJ TANTERMEK

Zala megyében az ipari üzemek és a termelőszövetkezetek segítségével Zalaapátiban és Zalakomáron 8—8 új tanterem, Hahóton pedig új tornaterem épül.

MALOMMÚZEUM

A Vas megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat Malommúzeumot hoz létre Kőszegszerdahelyen. Az 1800-as évek első felében épült vízimalmot eredeti állapotának megfelelően állítják helyre. Itt mutatják majd be Vas megye összegyűjtött malomipari emlékeit.

BÜTYKÖS HATTYÚK

Két bütykös és három énekes hattyú tűnt fel a Fejér megyei Pusztaegres és Rétszilas környéki halastavakon. A nagytestű fehér madarak az északi tundrákon, tengerpartokon, az ottani mocsarak és tavak környékén élnek, hazánkban nagyon ritkán vendégeskednek.

MUNKÁCSY-ÉVFORDULÓ

A festőművészet kimagasló alakja, Munkácsy Mihály 135 éve, 1844. február 20-án született Munkácson. Gyermekkorában nagybátyja nevelte, nála volt asztalosinas. Akarata, tehetsége és kitartása révén lett festő. 1871-ben Párizsba költözött, 1900-ban halt meg a svájci Endeninch-ben. Képeinek nagy részét ma a budapesti Nemzeti Galéria őrzi.

BONGÓ

A SZOVJET HADSEREG NAPJA

Hatvanegy esztendővel ezelőtt, 1918. február 23-án, az alig egy hónapja megalakított szovjet munkás-paraszt Vörös Hadsereg Pszkovnál legyőzte a német hadsereget. Azóta ezt a napot a Szovjet Hadsereg és Haditengerészet megszületésének évfordulójaként ünneplik.

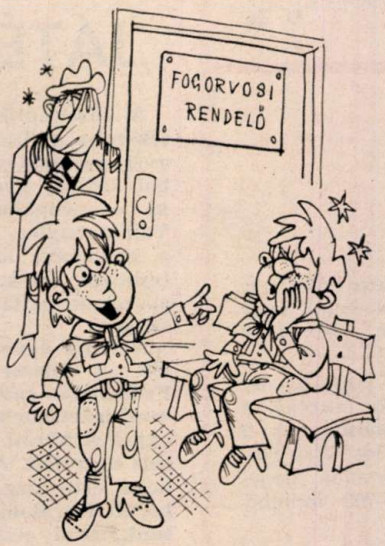

A HÉT VICCE

Két fiú találkozik az utcán. Az egyik újságolja:
— Képzeld, kihúzattam a fogamat.
— Na és fáj még?
— Nem tudom.
— Hogyhogy nem tudod?
— Ottmaradt a fogorvosnál.

KÖNYV-ILLUSZTRÁCIÓ PÁLYÁZAT

A Lengyel Harcer Szövetség, a lengyel Oktatási Minisztérium, valamint a Kulturális és Művészeti Minisztérium pályázatot hirdet, bővítve a Magyar Úttörők Szövetsége 1978–79-es programjában meghirdetett pályázat témáját. A pályázaton 10–15 év közötti gyerekek vehetnek részt; olyan könyvekhez kell rajzot készíteniük, amelyek a gyermekek barátságával foglalkoznak. A pályázat célja, hogy népszerűsítse a világ gyermekei és fiataljai közötti barátságot és testvériséget, erősítve a hazafiság és internacionalizmus szellemét, a nemzetközi kulturális kapcsolatokat, az olvasás, a művészetek iránti érdeklődést.

Minden pályázó legfeljebb két munkát küldhet be, amelyek mérete: 35×35 cm-től 55×65 cm-ig terjedhet. A hátoldalon fel kell tüntetni a beküldő teljes nevét, korát, pontos címét, nemzetiségét, az illusztrált könyv címét és szerzőjét.

A magyar pályázók munkáikat a zánkai úttörőváros képzőművészeti galériájának küldjék el 1979. március 10-ig.

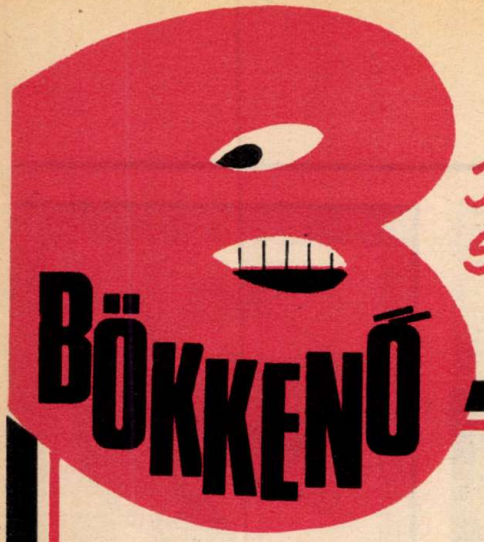

JÁRUNK-KELÜNK SOKAT LÁTUNK, S VAN AMI NEM TETSZIK...

MIÉRT NINCS ZEBRA?

Aki naponta a budapesti Köztársaság téren jár – megtorpan az iskola előtt... Reggel, délben és délután ugyanaz a látvány fogadja: tanácstalanul álldogáló gyerekek, szülők, kétségbeesetten kiabáló felnőttek. Hirtelen nekilóduló sorok, csikorgó autók, idegesen kiabáló vezetők.

Évek óta hiányzik innen a gyalogosok épségét biztosító zebra. A tanárok többször kérték már a kerület vezetőit, a közlekedésbiztonság szakembereit, hogy intézkedjenek. De a helyzet mit sem változott. Marad a futás, az idegeskedés, a rohanás. Néhányan „vidám" fogadásokat kötnek: társuk átér-e a robogó autó előtt vagy sem.

Mi kevésbé találjuk vidámnak a helyzetet. Nem értjük, miért nem kerül végre zebra az úttestre? Talán addig kell várni, amíg valaki nem ér át a másik oldalra és bekövetkezik a tragédia?

D. Zs.

MEGINT LESZ TAVASZ!

Előfordul, hogy a rádió téli játékokra alkalmas időről ad hírt, de mire a játszótérre érünk vagy felkapaszkodunk a Szabadság-hegyre, már csak foltokban található hó.

Bosszúságunk ilyenkor erősebb a józanságunknál. Csak azért is felülünk a szánkóra, felkötjük a sítalpakat, lekoptatjuk a füvet, összehasogatjuk a földet. Elcsúfítjuk környezetünket, milliós kárt okozunk. Hiszen újra lesz tavasz és egyetlen négyszögöl park felújítása, építése 200–700 forintba kerül.

A parkok rongálásához sajnos a kertészeti vállalat dolgozóinak is „közük" van, hiszen a játszóterek köré drága pázsitot, díszbokrokat ültettek. S a tervezésnél nem gondoltak arra, hogy a gyerekek télen is szeretnek játszani.

F. Gy.

MONDJUK KÉTEZERBEN...

A televízió csipkelődései, a lapok — köztük a Pajtás — riportjai sem voltak elegendők ahhoz, hogy az elmúlt években végre történjen valami a budapesti Úttörőstadion ügyében. Használhatatlan öltözők, vizes falak, hepehupás futópálya, elhanyagolt gyepszőnyeg — ez jellemezte több tízezer gyerek egyetlen komoly sportpályáját. Egészen addig, amíg a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának egyik utóbbi ülésén — ahol a többi között a nemzetközi gyermekévről volt szó — nem került napirendre a téma.

Most már — ha nem is teljes erőbedobással —, de dolgoznak a Margitszigeten. Csak azt nem tudjuk, mi lett volna, ha 1979 helyett mondjuk a 2000. esztendőt jelöli ki az ENSZ nemzetközi gyermekévnek? Valószínű, hogy akkor csak a mostani úttörők csemetéi versenyeznének egymással a vadregényes szigeten... **(d. p.)**

UNALMAS „JÁTÉK"

A közelmúltban a gyerekek nagy örömére játékszoba nyílt Kecskeméten, a Bács-Kiskun megyei művelődési központban. Ebből az alkalomból szülők, gyerekek és pedagógusok cserélték ki véleményüket a hazai játékgyártás helyzetéről. Valamennyien egyetértettek abban, hogy kevés a szellemes, logikai és politechnikai készséget fejlesztő játék. Több olcsó, összeszerelhető, a gyerekek fantáziáját megmozgató játékra lenne szükség.

Néhány évvel ezelőtt hasonló gondok indították az Állami Ifjúsági Bizottság, az Országos Pedagógiai Intézet és a TRIÁL vezetőit, hogy meghirdessenek egy országos pályázatot, ahol egyebek között gyermekzsüri értékelte a beérkezett műveket. A díjazott játékok közül alig egykettő érte meg a „nagykorúságot", a többi nem került forgalomba. Így azután még ma is ott tartunk, ahol esztendőkkel korábban: a gyerekek csupán sóvárognak a korszerű játékok után.

A semminél persze ez is jobb, ha tetszik, felfoghatjuk egyfajta „játéknak". Ám bizonyos idő után még a legjobb, legérdekesebb játék is unalmassá válik.

Hát még az ilyen... **b. f.**

Vitéz

Az első, még gyermekkori kutya-barátom Vitéz névre hallgatott. Amikor családom körében már tekintélyre tettem szert, azaz leülhettem a „nagyasztalhoz" (addig ugyanis sámlin ültem), mert munkámmal én is hozzájárultam a mindennapi kenyér megszerzéséhez, a szomszédoktól kaptam egy kutyát. Nem volt fajkutya — de hiába is lett volna az, akkor még nem értettem az idomításhoz —, de házőrző sem, inkább pajtás, „akivel" egész nap együtt játszottam. Csináltam egy kis szekeret, amelyet, minthogy az udvar lejtős volt, ölemben Vitézzel végig kocsikáztam. Ez nagyon tetszett neki és ha nem vettem az ölembe, ugatta és harapdálta (ha tudta volna) a guruló kerekeket, ami viszont engem kacagtatott meg. Visszafelé pedig zsinegből készített hámot akasztottam a nyakába és vígan húzta felfelé a kocsit.

Nem sokáig élvezhettük egymás társaságát, mert édesapám mielőtt beadott volna a soproni bencések gimnáziumába (hej, pedig de szívesen maradtam volna otthon, mint a négy bátyám! Nagyon szerettem a paraszti életet, de hát így sokan voltunk a három hold földre, a legkisebbnek tanulni kellett.) Lakfalvára vitt „német szót" — tanulni.

Fájt a szívem, amikor el kellett válni hűséges pajtásomtól. Magammal akartam vinni, de édesapám nem engedte.

„Hogyisne!" Hogy ott is mindig a játékon járjon az eszed!"

Így aztán nem mertem felébreszteni meleg vackából Vitézt. Be sem mehettem hozzá elbúcsúzni, mert biztos, hogy utánunk szaladt volna. Egyszer már megtette, amikor Dasztiban voltunk Juli néném búcsú alkalmával. Ez éppen egy héttel a szomorú lakfalvai utazás előtt történt. Már kimentünk az udvarból, mikor Rozika nővérem utánunk kiáltott, hogy a kutya kiszökött, amikor be akarta tenni a kaput. Anti bátyám leugrott a szekérről és ostorral (mintha minden ostorcsapás az én hátamon csattant volna!) visszazavarta. Igen ám, de nem lett volna az én hűséges kutyám, ha nem akart volna a kapu alatt lyukat kaparni és alatta átbújni. Nem is próbálkozott sokáig, hanem a szomszédék kertjén át jött utánunk. A poros út ellenére a szereket a szag után hamarosan utolérte, azonnal a szekér első kerekei alá ugrott és máris tudta, hogy innen már nem zavarhatják vissza, mert nem látta meg senki, amikor odabújt. Csak mikor bementünk sógorom udvarába, akkor ugrált a nyakamba, illetve csak szeretett volna, de én — hogy össze ne piszkolja az ünneplő ruhámat — csak megsimogattam kimondhatatlanul poros fejét és ez neki nagyon jólesett.

Ő és én csak éjjel nem voltunk együtt, mert bárhova vittem is a „kettőscsészében" ebédet valakinek, — legtöbbször édesapámnak a szőlőbe, — ő mindig velem jöhetett és nem úgy, mint más közönséges kutya, összevissza szaladgálva, hanem pontosan a „kettősedény" mellett aprózott, közben-közben felnézett rám. Ha közben áttettem az edényt a másik kezembe, ő is átjött a másik oldalra.

Édesapám is szerette, hogy együtt jöttünk, mert így nem dobálhattam szabad kezemmel a verebekre és a piroskockás „szakajtókendő", amivel a kettőscsésze át volt kötve, tisztán került édesapám ölébe. Hagyott is valamit az ebédből kis pajtásom részére.

Amikor Lakfalvára utaztam, hosszú időre elszakadtunk egymástól. Mint később szüleim elmondták, szegény Vitéz állandóan engem keresett, még a szomszédba is átment, közben sírt, vinnyogott. Végül elindult azon az úton, amelyen Dasztiba mentünk, de nem jutott messzire, mert az út közepén a semmivel nem törődő, csak a nyomot kereső szegény kis pajtásomat egy sebesen haladó autó halálra gázolta.

Emlékét örökké őrizni fogom abban a csokorban, amelyben azokat őrzöm, akiket legjobban szerettem.

Horváth Ferenc,
nyugalmazott gimnáziumi tanár

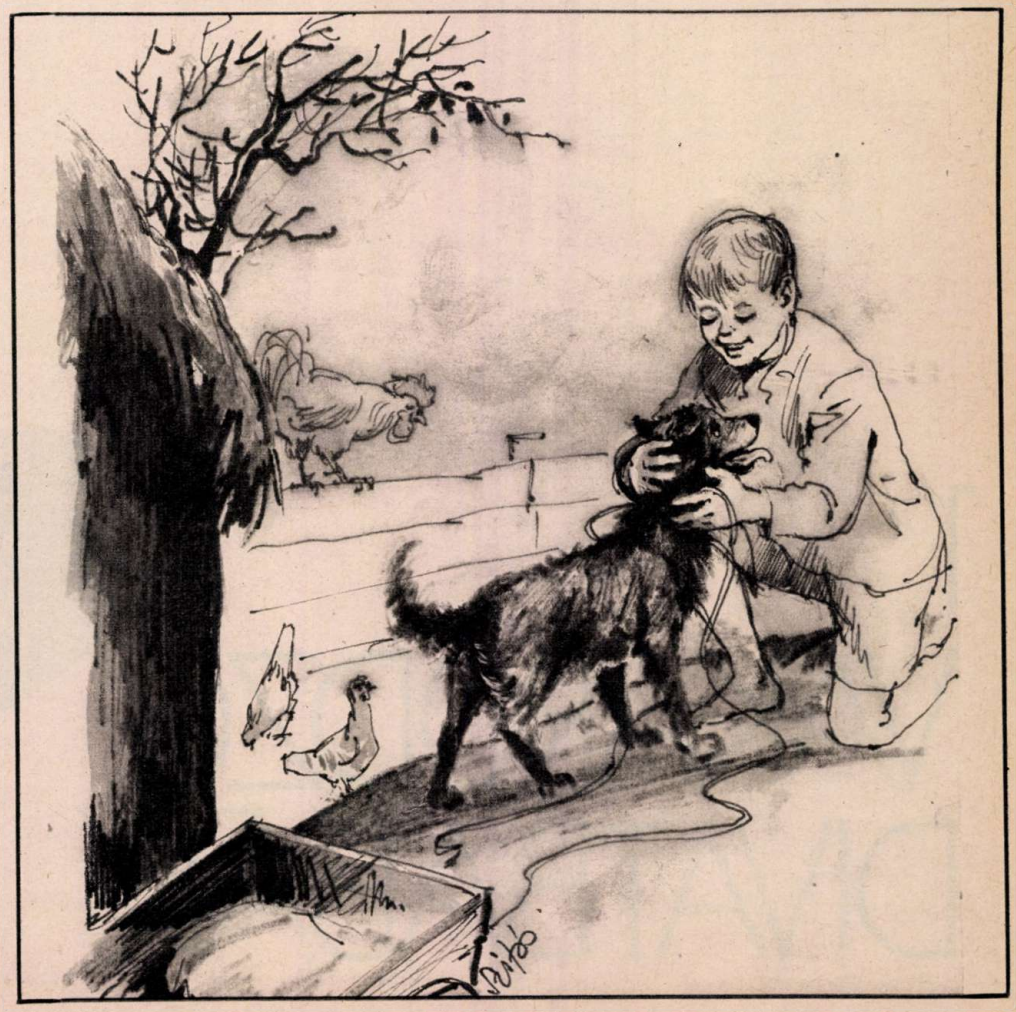

LEGNAGYOBB KINCSÜNK

A FARMERNADRÁGHOZ CSAK AZ ÁPOLATLAN HAJ ILLIK? MIÉRT „GÁGOG" ANNYI LÚDTALP AZ ISKOLÁKBAN? TEJET TÍZÓRAIZZUNK, VAGY CSOKOLÁDÉTORTÁT? ILYEN ÉS EHHEZ HASONLÓ KÉRDÉSEKRE KERESÜNK VÁLASZT MOST INDULÓ RIPORTSOROZATUNKBAN.

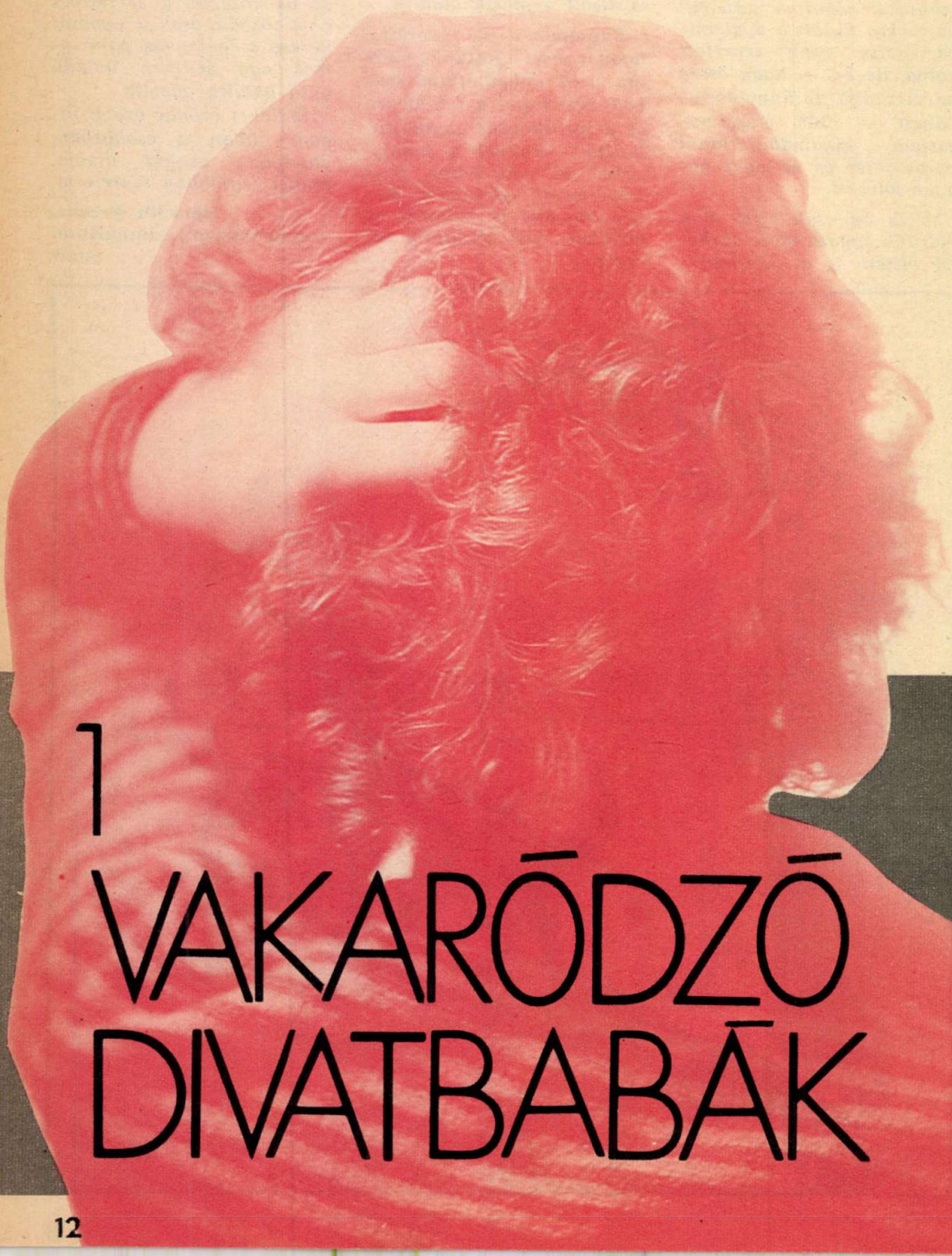

1 VAKARÓDZÓ DIVATBABÁK

„Pararam pamm Báábilon... pararam pamm Báábilon..." A magnót kezelő fiú vagy negyedszer pörgeti vissza a Boney M. együttes slágerét. Az engedély — mármint, hogy részt vegyek ezen a születésnapi bulin — egyszeri és tíz percre szól. Körülbelül ennyi elég is, hogy szemügyre vegyem a részvevőket.

— Én kétnaponként fürdök — ránt egyet Feri a majd térdig érő kockás ingén. — A hajamat, ha nem felejtem el, hetente mosom.

— Utoljára tízéves koromban ellenőrizte anyu, hogyan tisztálkodom — mondja Ági. — Megsértődnék, ha most például azzal állna elém: mutasd kislányom a füledet. Nem vagyok én csecsemő...

Újra felbőg a magnó, a negyven wattos hangfalak eszeveszetten rázzák a lakás ablakait. Ehhez a hangerőhöz valóban nincs szükség ragyogó hallójáratokra.

Ahhoz viszont igen, hogy a felnőttek ne tegyenek egyenlőséget a divatos öltözködés, viselkedés és az elhanyagolt külső között. Mert a többség — talán nem is mindig ok nélkül! — a látszatból ítél.

POFON ÉS SÚROLÓKEFE

Budapest, Astória aluljáró. A munkából hazafelé sietők tömegéből kiválasztok néhány embert.

— Sokan nem figyelnek eléggé a gyermekeikre — mondja Eszlári Lászlóné, a Szemere utcai iskola igazgatónője.

— Nekem teljesen mindegy, hogyan öltözködik a kamaszfiam — mondja az egyik. — De azt megkövetelem, hogy tiszta kézzel üljön vacsorához.

— Mind egyformák — mutat a másik az újságosbódé előtt ácsorgó csoportra. — Tessék, nézzen rájuk! Lóg rajtuk a ruha, a villamoson elhúzódom tőlük, mert szaguk van.

— De hisz ezek legalább húszévesek...?

— Mit számít az? Itt már csak a pofon és a súrolókefe segít. Ugyan kérem, a mai nevelés...

— A gyerekek többsége mindent megkap — így a harmadik. — Új ruhát, tekintélyes zsebpénzt, drága játékot. Nem is ezzel van baj, hanem a tisztasággal. Hogy egyre több a vakaródzó divatbaba. Menjen csak el bármelyik iskolába, fogadok, hogy sokat tudnának erről mesélni a tanárok, az iskolaorvosok.

Fellapozom a telefonkönyvet. Az „általános iskolák" címszó alatt találomra az oldal közepe felé bökök. Ötödik kerület, Szemere utca három.

ATLANTIC, PALMOLIV

A szűkös rendelő előterében hatodikosok várakoznak. Valamennyin kék köpeny. S alatta? Combra, lábszárra szűkített Wrangler farmer, kord dzseki, vastag cérnával tűzött katonakabát. A lábakon nyersszín csizma.

— Ne tessék azt hinni, hogy sok pénz kell a menő szereléshez — mondja Tarcza Zsófia. — Egyedül a farmer drága, a többit összse lehet szedni a nagyiéktól.

— Most mi a legmenőbb?

Kostyál Adrienn azonnal rávágja:

— A flanell ing és a loknis szoknya.

Akkor marad igazán nyitva a szám, amikor a lányok tisztálkodóeszközeit veszszük sorra. Zsófia Atlantic szappant használ, Adrienn Palmolivvel mosakszik.

MINDENEM VISZKET

Eszembe jut a francia királykisasszony, aki kölniben fürdött, de az alsóneműjét maga vette le, mert szégyellte a komornája előtt, hogy szutykos a dereka. És eszembe jut a nagyanyám, aki világéletében a legolcsóbb szappanra esküdött, de ma, nyolcvannégy évesen is olyan a bőre, mint a francia bársony...

Az erős fényforrás előtt sorban állnak a gyerekek. Rutinvizsgálat. Szívhang normális, torok egészséges, mirigyek rendben. És a tisztaság?

— Azzal már több baj van — mondja dr. Grósz György iskolaorvos. — Pedig a fület, hajat, testhajlatokat nemcsak a fürdőszobában lehet rendben tartani. Naponta elég egy lavór meleg víz és a szappan ahhoz, hogy gondozott legyen valaki. S akkor kevesebb gondot okozna az, amit ma egyre több helyen tapasztalunk: a tetű.

Már mindenem viszket — persze csak képzelődöm —, amikor bekopogok Eszlári Lászlóné igazgatónő irodájába.

— Azért is nehéz a tetvesedés ellen küzdenünk — mondja —, mert a fiatalabb szülők — hozzáteszem: szerencsére — még csak nem is láttak ilyen élőlényt. De sokan nem figyelnek eléggé a gyermekeikre, úgy gondolják elég, ha megvesznek nekik mindent, ami divatos. Én is tisztában vagyok azzal, hogy a kék köpeny alatt tetszetős ruha és nemegyszer ápolatlan test rejtőzik.

Az iskola, a pedagógusok igyekezete — kevés. Mert például a Szemere utcában hiába tették lehetővé, hogy a diákok az osztálytermek előtt váltócipőt tartsanak, a „menő" csizmát senki sem húzza le a lábáról. A tanárok, s alkalmanként a Vöröskereszt munkatársai hiába tartanak előadásokat, a jelmondat — „Tisztaság — fél egészség!" — csak szólam marad. Vajon meddig?

ELŐÍTÉLETEK

— Egészen addig — válaszol dr. Kovács László bőrgyógyász főorvos —, amíg egy sor alapvető változás nem következik be. Hogy csak a legegyszerűbbet említsem: a boltokban nem lehet kapni sűrű fogú fésűt, szőrből készült hajkefét. Pedig a piszkot, s vele együtt a serkét csak ez távolítja el a fejről. Azután ott vannak a divatcikkek, köztük a méregdrága külföldi szappanok. Kevesen tudják, hogy milyen ártalmasak a bőrre. Az egyik legkiválóbb hazai készítményt, a babaszappant viszont senki sem reklámozza. Beszélni kell az előítéletekről is, arról, hogy ha valaki tetvet talál a haján, rettentően szégyelli magát. Holott az a szégyen, ha elhanyagolja.

— Hogyan lehetne mindezt megelőzni?

— A megelőzés a gyerekek feladata is: többet kell törődni magukkal. Nem elég csak beleülni a fürdőkádba, vagy a lavórba! A szappant, a vizet, használni is kell!

„Pararam pamm Báábilon..." No igen. Babilon folyói sem csak azért voltak, hogy slágert írjon róluk a Boney M. együttes.

Dési Péter

Fotó: Gaál Zoltán

(Következik: Akiket csúfol az osztály)

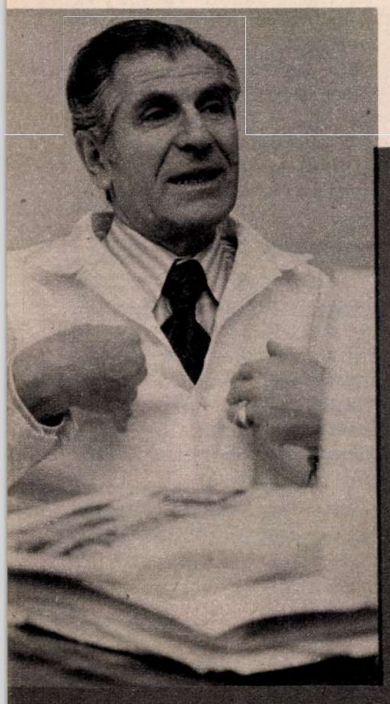

Dr. Kovács László bőrgyógyász főorvos szerint a mosakodáshoz nagyon is megfelel az olcsó, de kiváló babaszappan

Nézzük csak! A serke, hajtetű kedvelt búvóhelye a fül mögött van. Ha viszket, nem vakarni, hanem gyógyítani kell...

Szívhang normális, torok egészséges, mirigyek rendben. Dr. Grósz György iskolaorvos „csupán" a tisztasággal elégedetlen

A papa, a kislány, a kisebb lány és a legkisebb lány. Együtt a családi zenekar

A történet nagyon régen kezdődött. Egy fiú tágranyílt szemmel, mély áhítattal hallgatta valakinek a gitárjátékát. Nagy elhatározás született benne. De amikor megkeresett egy zenetanárt, azt az elkeserítő választ kapta, hogy rövidek a gitározáshoz az ujjai...

Az egykori kisfiú Rajkán él, ma már három lánya van — és százezrek, talán milliók látták őket a televízióban.

ERŐSÍTŐT BÜTYKÖLT A PAPA

A riporter szavaiból azt éreztem, hogy Juhász papa saját kedvtelésének

ÖVÉK A MU

hódol, saját gyermekkori álmait valósíttatja meg a gyerekeivel. Lehet, hogy a lányok csak az apai szigornak tesznek eleget?

Juhász Éva most negyedikes. Még óvodás volt, amikor elkezdte: „Vegyél nekem egy klavicseket!" A vasút melletti vendéglő használt „klavicsekje" (kis zongorája) így került a Juhász család tulajdonába.

Éva hallás után tanult. A papa izgatottan figyelte, lesz-e belőle valami. Az ismerősök tehetségesnek mondták a gyereket. „Próbáld bal kézzel is", ajánlotta Évának Hurtyik Imre bácsi, a papa barátja, és a lány szorgalmasan próbálkozott. Két éve a faluban élő zongoratanár, Náder Mária tanítja Évát szolfézsra és komoly zenére.

— Amikor apu látta, hogy szeretek muzsikálni — mesélte Éva —, volt türelme hozzá, hogy az ismerőseivel erősítőt bütyköljön nekem. Sőt, vett egy gitárt magának is, hogy kipróbálja, nőttek-e valamit az ujjai...

Éva zongorázik, gitározik, legkedvesebb hangsze-

Juhász Éva énekel és egyben ő a zenekar orgonistája

re az elektromos orgona. Amikor a papa és Éva közös játékát hallotta a másodikos Gabika, ő is kedvet kapott a családi zenéléshez.

— Olyan szerencsés helyen lakunk — mondta a papa —, hogy három ország zenei tévéadásait tudjuk venni. Gabikának — vagy ahogy mi nevezzük: Huginak — a dobosok mutatványa tetszett a legjobban. Még a vendéglőbe is elcipelt, látni akarta, hogyan „működik" az ütős hangszerek királya. Mit tehettem ezek után? Dobokat vásároltam, mini állványokat gyártottam. Az első fellépésünk az úttörőcsapat klubestjén volt, de a biztonság kedvéért elvittük a magnót is, hogy ha kell, kisegítsen bennünket. Ám a legközelebbi meghívásnál már kikötötték, hogy magnó nélkül menjünk. A négyéves Kati csörgődobbal csatlakozott hozzánk...

A HANGOK EZÜST ERDEJÉBEN

— Azok a legszebb órák, amikor apu időt tud szakítani és velünk játszik — mondta Éva. — Azelőtt tévéadásról készítettünk magnófelvételt és úgy tanultunk meg egy-egy számot. Most már ismerem a kottát, így én tanulom meg először a dallamot és apu hallás után pöntyögi velem. Együtt csak könnyűzenét játszunk, de én nagyon szeretem Bartókot, Bachot, Schumannt is játszani. Tessék figyelni, ezt szeretem a legjobban!

A faluszéli házban az orgona fenséges dallamot zengett: Bach Prelúdium és fúgáját.

Ezt a gyereket nem a papája kényszeríti a billentyűk mellé! — mondtam magamban, de Éva számára már nem voltam jelen. Ő már valahol a szárnyaló hangok csodálatos, szikrázó, ezüst erdejében futott, kacagott, álmodott. Zenélt.

— Minden áldozatra hajlandó vagyok azért, hogy Éva addig tanulhasson, amíg csak kedve tartja — súgta halkan a papa és hozzátette: — Gabi is kitűnően dobol. Felvételt készített velünk a Magyar Rádió győri stúdiója, a Petőfi-adó, a televízió, egész Vas megyébe hív bennünket. Remélem sikerül elérniük azt, amire én csak vágyakoztam. Hisz övék a muzsika...

Így valósulhat meg Éván, Gabikán és Katin keresztül Juhász papa gyermekkori álma.

Gebri Antal
Fotó: Szalay

ZSIKA

A középső kislány Juhász Gabika a ritmust, az ütemet adja

Juhász Kati csörgődobbal kezdte a zenekari tagságot

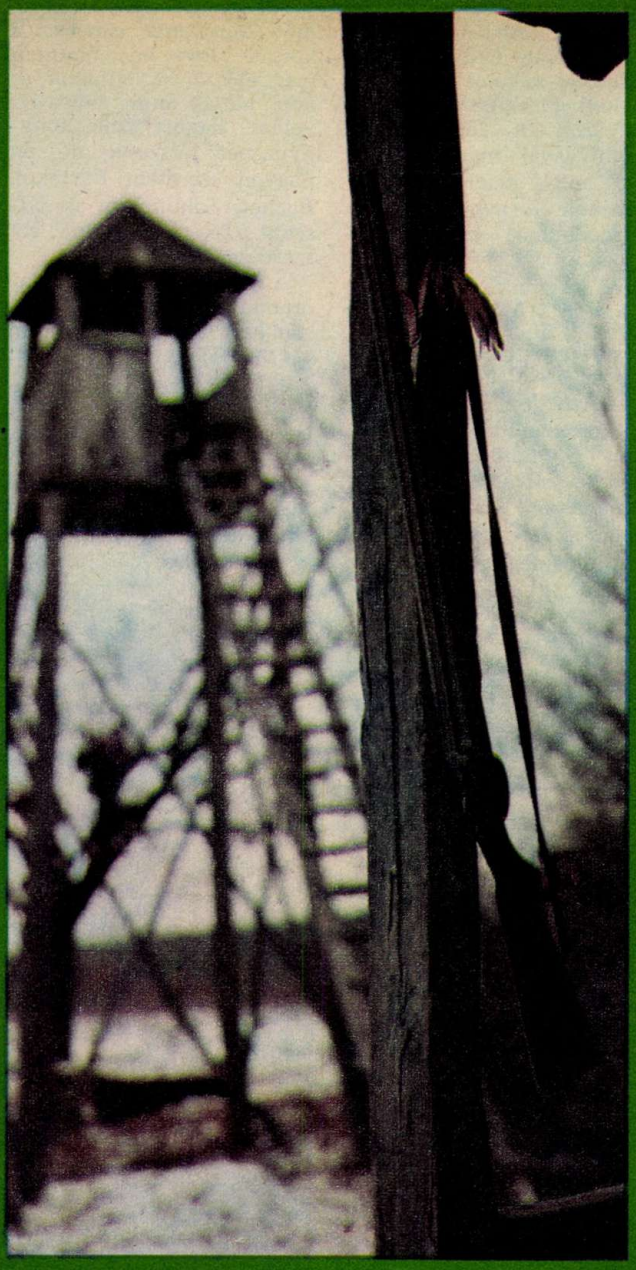

A puska a szögre akasztva, a magasfigyelő üres, árva. Szunyókál az erdei csend

vadcsapáson

Szeszélyes az idei tél: vihar, ónos eső, zimankó, kis hó, nagy hó váltja egymást. Vajon az erdő vadjai hogyan bírják a tartós hideget, a tizenöt-húsz fokos hajnalokat?

— *Az a jó, ha nincs nagy hó* — állapította meg Bozsik Pál, a Dél-Mátrai Erdőgazdaság fővadásza. — *Nálunk sok a muflon, a lábuk rövid, s ha eléri a hasukat a hó, megfáznak, vérhast kapnak és elpusztulnak. Ha a jég felsérti a lábukat, a vérveszteség gyengíti, tizedeli őket. No, de keressünk meg belőlük néhányat* — mondta, s azzal, mint aki tudja, hol laknak „muflonék", elindult az erdei dűlőn.

ÁRULKODÓ NYOMOK

Róka, nyúl, őz, szarvas, borz, muflon, nyest, vaddisznó, vadmacska — mindegyik más nyomot, „névjegyet" hagy maga után a hóban. Ezt eddig is tudtuk, néhányat ismertünk is közülük.

— *Fiatal szarvastehén volt* — mutatott egy friss csapásra Pali bácsi —, *valami megriasztotta. No, ez a nőstényróka megfázott* — hümmögött magában, majd átlépte a friss hóban hagyott árulkodó nyomot, hozzátette: baj lehet a veséjével, azért vöröses a hó.

— Honnan lehet tudni, hogy nőstény volt?

— *A kan a fához ment volna* — nevetett — *ez pedig csak leguggolt.*

Nyitott könyv az erdő — gondoltam magamban, aztán rádöbbentem, hogy mi, városi emberek, mennyire nem tudunk olvasni belőle.

A néhány centis hó csikorgott a talpunk alatt. Pali bácsi egyre lassabban ment, majd néhány óvatos lépés után megállt. Látcsövét szeméhez emelte és a hegyoldal bokrait vizsgálta.

— *Nemrég járt itt, nagy*

Harminc éve járja az erdőt Bozsik Pali bácsi, minden szálfa, bokor régi ismerőse

Ezért a muflon-portréért árkon, bokron, völgyön át futott a fotóriporter

Ahol a patak találkozik a fagyos, csikorgó téllel, jégcsipkék születnek

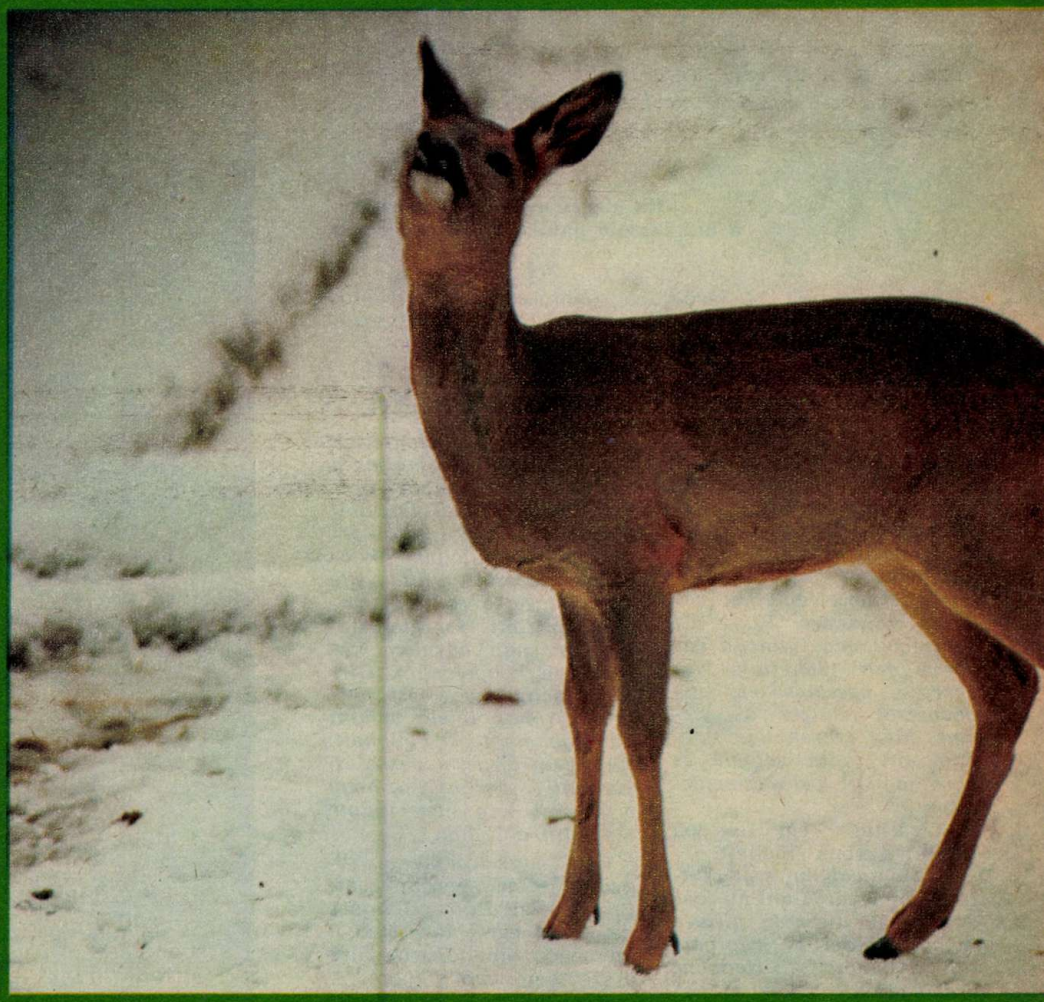

Ketten lepődtek meg egyszerre: a vadat kereső fotós és az őzike

bagót köpött ki — mondta egy gombócszerű, öklömnyi csomóra mutatva. — *Nagy vadkan lehetett. Amit nem tud megemészteni, azt kiköpi.*

A vadász lankás, bokros területen vette elő ismét a látcsövét.

— *Itt kellene lennünk, hisz két-három kilométeres körzetben tanyáznak. Kéznél legyen az a fotópuska!* — mondta fotós kollégámnak. — *Az ám! Ott vannak ni, a bércen! Kerüld meg a hegyet, hogy a hátukba érkezz! Addig úgyis minket bámulnak.*

Fotósunk futott, lopakodott, mi pedig dideregtünk a szélben. A távcső kézről kézre járt.

— *Szép kos van velük. Ha puskával lőne rá, fizetnie kellene érte vagy hatvanezer forintot.*

Fotósunk előbukkant, „lőtt", s a nyáj elviharzott. A vadászat bizony nem olcsó mulatság! Igazi fegyverrel csak akkor lőhetsz a vadra, ha előbb kifizetted az árát.

KOCAVADÁSZOK

A beteg, öreg, úgynevezett selejtvadat viszont az állomány fejlődése, egészsége érdekében ki kell lőni. A jó vadász szinte „sze-

Ha eléggé erős a tél szorítása, a bukdácsoló patakvíz is megdermed

mélyesen ismeri" a területén élő állatokat.

— *Egyszer valaki három disznó kilövésére hozott engedélyt* — mesélte Pali bácsi. — *Segítettem neki kiválasztani a leshelyet. Éppen csak szusszantottam kettőt, amikor a vadász már leterített két disznót: az erdész szép tenyészkocáit. Ezekért újabb huszonötezer forintot kellett fizetnie. Némelyik vadász mindenre lő... Itt nemrég konda futott, a dagonya felé mehettek. Nevezetes pocsolya ez, egy vadászról lehúzta a csizmát. Még szerencséje volt, hogy ott tudta hagyni és nem fagyott bele csizmástól.*

Megálltunk egy teljesen kiásott farönk mellett.

— *Hangyaboly volt alatta* — magyarázta Pali bácsi. — *A disznók még a fagyott földet is kiforgatják a hangyáért. Kedvenc csemegéjük. Telenként tíztizenöt mázsa tápot, harminc-negyven mázsa vadgesztenyét hordunk ki nekik. Lucernát, répaszeletet meg tonnaszám.*

— *A nagyapám erdész volt* — emlékezett a fővadász —, *de életében nem lőtt le egy vadat se. „Majd elviszi a selejtet a vadmacska"* — mondta. Ez így van rendjén. Nagyobb baj az, ha felelőtlen emberek kirakják megunt kutyáikat a kocsiból. Azok meg összeverődnek és még az egészséges, erős vadat is agyonhajszolják. Náluk csak az orvvadász veszedelmesebb az erdőre.

REPÜLŐ PUSKA

— *Egyszer jelentették hogy disznó dézsmálja a zabot. A nyomából tudtam, nagy kannal lesz dolgom. Éjféltájt találkoztunk. A holdvilágnál akkorának látszott, mint egy szamár. A lövés után nagyot ordított és elcsörtetett. Másnap hárman kerestük a hegyoldalon. Hirtelen nagy reccsenést hallok, s rohan lefelé valami nagy fekete test. Fellökött. Repültem én is, a puska is. Az volt a szerencsém, hogy a sebzett kan nem tudott megállni a lejtőn.*

Egy patak csipkésre fagyott jegén mentünk át. Bozsik Pál futó pillantást vetett az égre, távcsövét a szeméhez emelte, vizsgálta a szemben levő dombot. A csalitosban őzek tanyáztak, a sziklás gerincen muflonok.

— *Az éjjel nagy havazás várható, holnap talán már utat kell vágni az állatoknak a kis hóekével.*

Felkelt a szél, hordta, kavarta a fehér pelyheket. Az ágak közt áthullott a megdermedt csapadék, mint szitán a liszt. Dideregni kezdett az erdő, riadtan várták a bokrok a tél újabb rohamát.

Gebri Antal
Fotó: Szalay Béla

PAJTÁS

KEDVES ISMERŐS

Örömmel énekelek

KARDA BEÁTA

Jó néhány évvel ezelőtt a rádióban meghallgatásra jelentkezett egy vékony, szőke lány. Édesapja ült a zongora mellé, ő pedig vékony, tiszta hangon énekelni kezdett. Az első próba sikerült, de Karda Beátának sokáig kellett várnia arra, hogy megismerjék — s ami legalább ennyire fontos — elismerjék ezen a pályán.

— Nem volt szerencsém — mondja. — Sokáig vártam arra, hogy megkapjam az első olyan dalt és szöveget, amely nekem is tetszik. Hosszú évekig kísérleteztem, próbára tettem magam, és makacsul ragaszkodtam ahhoz: tudok énekelni, és szeretném minél több embernek elmondani zenével a gondolataimat.

— Türelmetlen?

— Rendkívül türelmes és kitartó vagyok. Rengeteg energia halmozódott fel bennem, és tulajdonságaim közül elsőként említeném azt, hogy soha nem adok fel semmit! Zenész családban nőttem fel és megtanultam: soha nem szabad csüggedni, ha kudarc éri az embert. A sikertelenség engem arra ösztönöz, hogy jobban folytassam azt, amit elkezdtem.

— Sikertelenség?! Hiszen külföldön is ismerik és szeretik.

— Ez igaz. Tavaly például négy fesztiválon vettem részt. Berlinből a rádiós fődíjat, Bulgáriából és Sopotból pedig szép emlékeket hoztam magammal. Drezdában harmadik lettem, idén az NDK slágerstúdiójában szerepelek.

— És itthon?

— Minden vágyam az, hogy meghódítsam a gyerekeket is. Szeretném, ha éreznék: amit én énekelek, azt már ők is megfogalmazták maguknak — csak másképpen.

— Legnagyobb vágya?

— Jó dalokat kapjak, és még jobban énekeljek. Most készítjük első nagylemezemet. Nemigen szeretek jósolni, ezért csak annyit: remélem, mindenkinek tetszeni fog!

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Gaál Zoltán

Ilarda Géata

KEDVES LÁNYOK!

Az 1979/80-as tanévre általános iskolát végzett lányokat fonóipari szakmunkástanulónak iskolázunk be, 16 éves korig.

Kényelmesen berendezett saját kollégiumunk meleg otthont nyújt számotokra.

500,— Ft havi társadalmi ösztöndíjat,
260—560,— Ft-ig havi tanulmányi ösztöndíjat,
díjtalan elhelyezést a kollégiumban,
reggelit térítésmentesen,
ebédet 1,— Ft-ért adunk.
Tankönyvekről, írószerekről, munkaruháról stb. gondoskodunk.

Tanulmányi idő: 2 év.

A szakmunkásvizsga letétele után, továbbtanulási lehetőségek vannak.

A szakmunkások leányszálláson kapnak elhelyezést.

Nyári szünidőben jutalomüdülés a miskolc-tapolcai saját üdülőben és a Balaton mellett.

Minden elsőéves fonó szakmunkástanuló farmeröltönyt kap ajándékba.

JELENTKEZNI LEHET:
Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár II-es gyár személyzeti osztály
Budapest XI., Kondorosi út 6—8. 1116.

PÁLYAVÁLASZTÓK!

A PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYÁR felvesz az 1979/80-as tanévre, általános iskolát végzett fiatalokat **fonó, szövő és kötő-hurkoló** szakmunkástanulónak.

A fonó, szövő szakmában a képzési idő: 2 év, a kötő-hurkoló szakmában: 3 év.
Az ösztöndíj a tanulmányi eredménytől, évfolyamtól és szakmától függően: 150—560 Ft.

Az ösztöndíjon kívül havi 500 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás 650—1060 Ft.)

Ezenkívül a gyárunk mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban ingyenes elhelyezésről, napi háromszori étkezésről, munkaszüneti napokon is; havi 90 Ft-ért, munkaruháról, iskolaköpenyről, füzetcsomagról a gyár térítésmentesen gondoskodik. A szakmunkásvizsgát követően az üzemi szakközépiskolában vagy területi gimnáziumban, lehetőség van továbbtanulásra.

KEDVES FIATALOK!

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Gyárunk címe: **PNYV KELENFÖLDI TEXTILGYÁR**
személyzeti oktatási osztály,
Budapest XI., Budafoki út 111—113.
Telefon: 868-955/191 mellék.

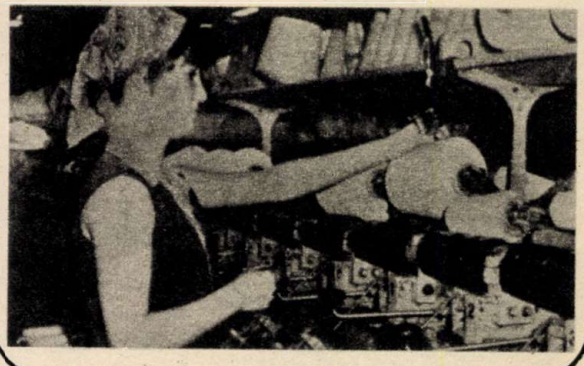

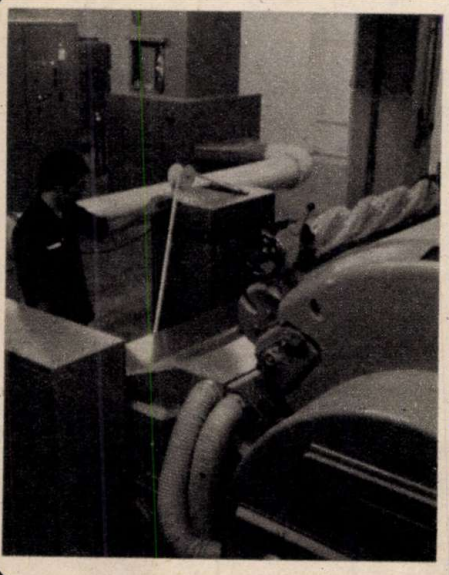

Háromműszakos gyárunkba
géplakatos, villanyszerelő, esztergályos,
asztalos és szobafestő-mázoló,
szakmákra szerződtetünk általános iskolát most befejező fiúkat szakmunkástanulónak.
A tanulóidő 3 év.
Kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.
Havi ösztöndíj szakmák, tanulmányi eredmény,
illetve az évek szerint 590–990 Ft között mozog.
Felszabadulás után gyári albérletet biztosítunk.

Jelentkezés levél útján
„Szakmunkástanuló"
hivatkozással történik.
Pamuttextilművek Budai Gyára
Személyzeti osztály;
Bp. XI., Hauszmann A. u. 20.
Levélcím: Budapest, Pf. 43. – 1502

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

ÁRULKODÓ KÍVÁNSÁGOK

Meglehetősen ritka eset, hogy egyszerre több mint negyvenezer partnerrel beszélgessen az ember. Viszont, ha már így adódik, akkor mindenképpen ki kell használni a páratlan lehetőséget, mert ha egy témához ennyien szólnak hozzá, az bizony már maga a KÖZVÉLEMÉNY hangja! Ezúttal a legfontosabb következtetéseket kíséreljük meg levonni a beérkezett kívánságok kapcsán. A levelek feldolgozása természetesen még folyamatban van, mint ahogy a jövőben mi is több írásban térünk még vissza ehhez a témához

„Kedves Szerkesztő néni (bácsi)! Engedje meg, hogy feltegyek egy kérdést... A három kívánságról van szó... A rengeteg kívánság közül ha csak a legolcsóbbat választják ki, akkor is nagyon költséges. Ki fizeti ezt?..." — kérdezi többek között Tóth Erzsébet, Orosházáról.

Helyben vagyunk, de azért menjünk szép sorjában. Szó, ami szó, csábító volt maga a feladat. 3 kívánsággal kezdeni az új esztendőt, még mesének is szép, egy kis játékos agytornát pedig mindenképpen megér.

Annak is szántuk. És ezek után két dolog ért bennünket úgyszólván teljesen váratlanul.

1. „3 kívánság" című közvélemény-kutató játékunk — amely 1979. január 4-én jelent meg lapunkban — magát a Játék Szellemét szabadította ki a palackból: felhívásunkra több mint negyvenezren (!) küldték be kívánságaikat. Ennyien segítettek nekünk annak felderítésében, hogy 1979-ben, a nemzetközi gyermekévben körülbelül milyen gondokkal küzdötök, milyen célokról álmodoztok? Sajnos szerkesztőségünkben egyetlen dzsinn sem dolgozik, így a hatalmas mennyiségű levél áttekintése, rendszerezése még folyamatban van.

2. Ez a szomorúbb ügy. Sokan végzetesen félreértették — vagy talán el sem olvasták — felhívásunkat, és egész egyszerűen megrendelték a legkülönbözőbb értékű tárgyakat, sőt néhányan — a további egyszerűsítés végett — nagyobb összegű készpénzt kértek. Mindenképpen tiszta vizet kell öntenünk a pohárba: szerkesztőségünk semmiféle anyagi természetű kérést nem teljesít! Egyrészt azért, mert ilyesmiről szó sem volt, másrészt azért, mert mi is a valóságos világban élünk, se varázsolni nem tudunk, sem pedig mesés kincsekkel nem rendelkezünk. És bár ezeknek a kívánságoknak a döntő többsége teljesen reálisnak és elér-

hetőnek tűnik első pillantásra, mégsem nélkülöznek egy döntően meseszerű elemet. Nevezetesen azt, hogy bármiféle érték hipp és hopp, a semmiből, a legcsekélyebb energia befektetése nélkül előteremthető...

EMBEREK – BORÍTÉKBAN

Nem kell pszichológusnak lenni ahhoz, hogy megállapíthassuk: az ember vágyai, kívánságai nagyon sokat elárulnak magáról az emberről, jelleméről, tulajdonságairól, körülményeiről stb.

Figyeljük csak!

A székesfehérvári P. Andrea például szemmel láthatóan gondtalan: „1. Színes televízió, 2. ABBA magnószalag, 3. Lemezek".

Ennyi. Tulajdonképpen nem lényeges az egész, de ha már mindenképpen kell valamit kívánni, hát tessék.

E. Anna (Debrecen) már valamivel gondterheltebb:

„1. Vegyenek fel a Tóth Árpád gimibe, angol szakra. 2. Karakteresebb lány szeretnék lenni, mert valamiért lekezelnek, és a srácokat sem tudom érdekelni. A viselkedésemben van a hiba? 3. Szeretnék egy olyan srácot, aki csinos is, helyes is, szeret is, és jó fej is. Ja, és nem olyan kis nyimnyám. A srác. Tudod te ezeket egyáltalán teljesíteni?"

Semmiképpen. De talán nem is lenne az igazi, ha csak úgy, csomagban lehetne kapni az ilyen srácokat...

Az örökké marakodó, civakodó testvéreknek D. Julianna (Komoro) egyik kívánságát ajánljuk némi tűnődésre:

„Szeretném, ha valaki megmondaná, hogy az egyetlen, 10 éves húgomat hol vennék fel balettiskolába? Ő kitűnő tanuló, tehetséges, és szép kislány."

Sz. Katalin álmai viszont alig tartalmaznak lírai elemeket:

„1. Kazetás magnó, kazetával. 2. Színes tévé. 3. 22 000 Ft Fenkepezőgép."

Mindehhez — amint azt a helyesírás is elárulja — alig 10 éves. Vagy talán valaki „súgott neki"...?

B. Katalin (Onga):

„1. Azt szeretném, ha a világon nem lenne háború, mindenki egyenlő lenne. 2. Szeretnék egy olyan tollat, amin négy szín van..."

Hm. Reméljük, hogy mind a kettő teljesül!

Ismét egy szűkszavú, de annál bevédesebb kívánságlista: K. Péter írja Esztergomból:

1. Színes televízió. 2. 100 000 Ft. 3. Tv-foci.

Magunk is elfogadnánk. Persze K. Peti még csak 8 éves. Neki még „bejöhet".

B. József sok mindent mérlegelt. Íme:

„1. Hogy az emberek csak nagyon idős korban, és kizárólag egészségesen haljanak meg, ha muszáj!!" Szép. „2. Hogy válogatott játékosként hallgathassam a Himnuszt!" Talán még szebb. „3. Hogy egy olyan varázsnyakörvem legyen, amellyel bármit kívánhatok." Na persze. Biztos, ami biztos...

S. Gertrúd (Tatabánya) legfőbb kívánsága egyszerű, tiszta és üdítő, mint egy korty forrásvíz:

„Szeretnék mindig jó lenni!"

Biztosra vesszük, hogy egészen közel áll hozzá.

NEM VAGYUNK EGYFORMÁK

Az alábbi idézetek azokból a kívánságokból valók, amelyek különösen így, egymás mellett sokatmondóak.

M. Melinda, Nőtincs:

„Szeretném, ha a gyerekeknek is lenne szép ruhájuk, mint a felnőtteknek. És cipő. És Magyarországon minden kisebb községben legyenek emeletes házak, iskolák, óvodák, és a gyerekek úgy éljenek, mint otthon..."

H. Csaba (olvashatatlan helységnév):

„1. Egy autó. 2. Egy farkaskutya. 3. És egy emeletes családi ház, kis telekkel."

Még jó, hogy mindenből csak egy.

V. Erika, Balatonlelle:

„Tanulmányaim ellenére otthon mindig legyen időm segíteni. Anyu gyógyuljon meg teljesen, és éljen még nagyon-nagyon sokáig Apuval, Mamával, Papával, Janival és velem..."

P. Ágnes:

„Első kívánságom egy színes televízió lenne. 2. Második kívánságom egy piros Zsiguli személygépkocsi. Harmadik kívánságom 1 000 000 Ft, azaz egymillió forint..."

V. Zoli (Szank), igazán kedves:

„A Pajtás szerkesztőségének sok ötletet, cikket és rajzot, és azt, hogy el tudják adni a lapot. A szüleimnek hosszú életet..."

Köszönjük, a szüleid nevében is!

P. Ervin, Budapest:

„1 db 3 emeletes magánvillát a Rózsadombon. 1 db Volvo autót. 1 000 000 000 — egymilliárd forintot kérek..."

Csak...?

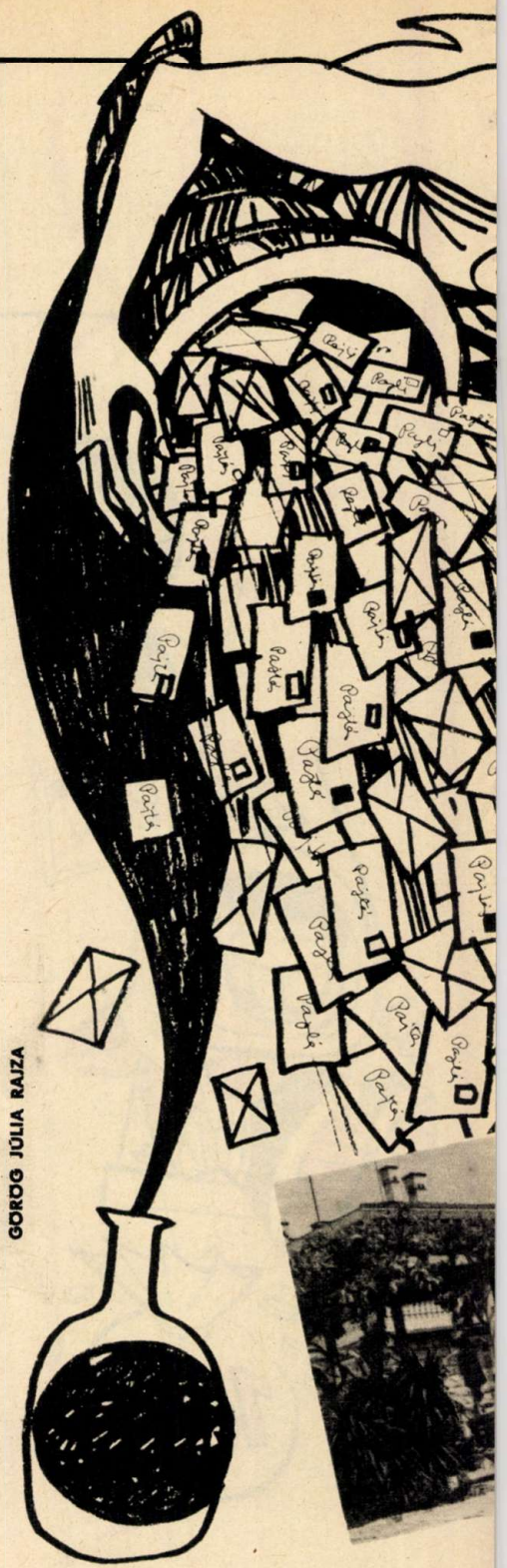

GOROG JÚLIA RAJZA

VALAHOGY ÍGY...

Végezetül Bártfai Andrea kívánságait közöljük. Íme egy 9 éves körmendi kislány álmai:

„1. Csak jó emberek élnének az egész világon. (Mert akkor soha sem lenne háború és szomorúság.)

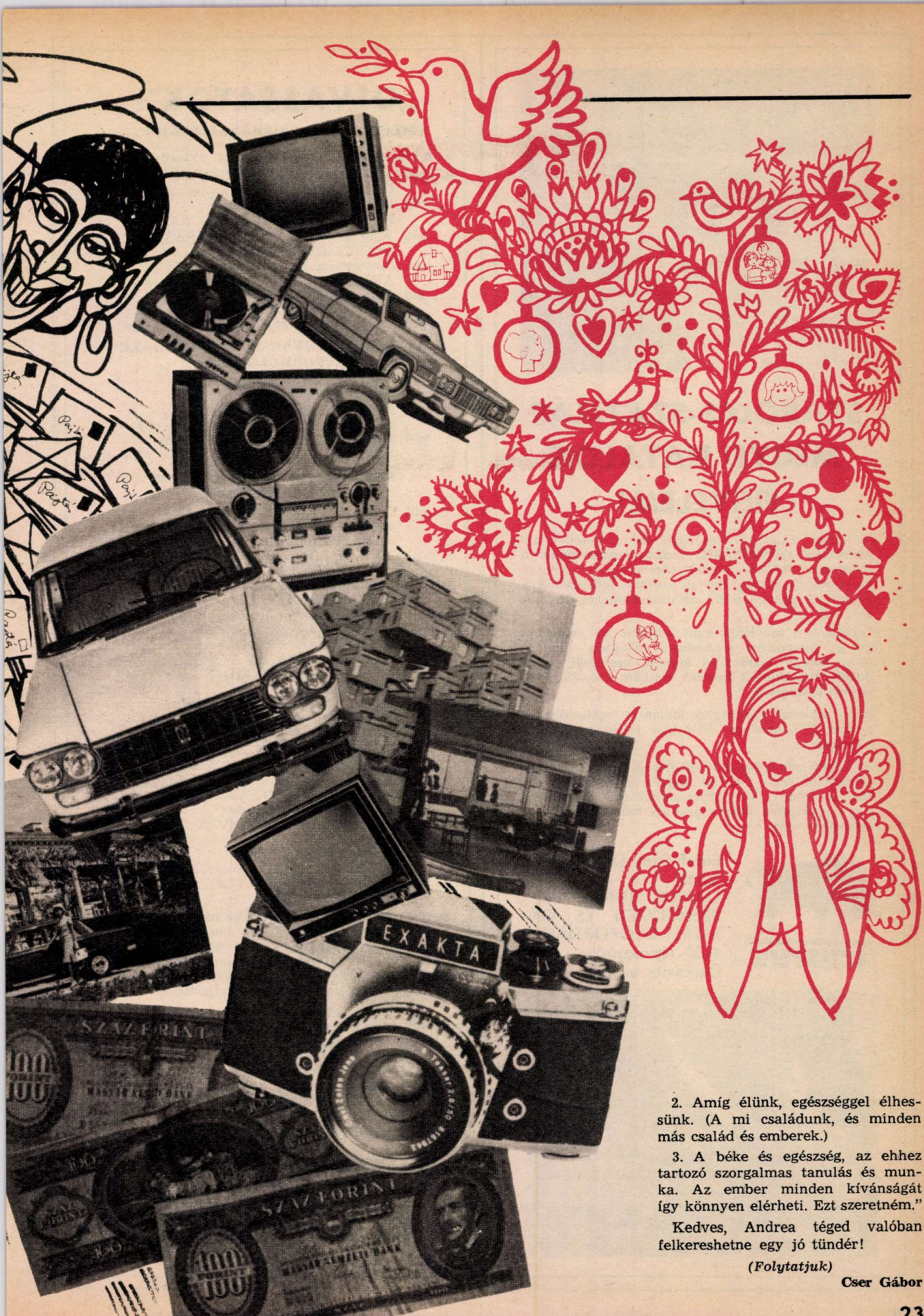

2. Amíg élünk, egészséggel élhessünk. (A mi családunk, és minden más család és emberek.)

3. A béke és egészség, az ehhez tartozó szorgalmas tanulás és munka. Az ember minden kívánságát így könnyen elérheti. Ezt szeretném."

Kedves, Andrea téged valóban felkereshetne egy jó tündér!

(Folytatjuk)

Cser Gábor

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket **GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak.** A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre. Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta az évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650 Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezenkívül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre 250–450 Ft-ig terjedő összegben.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén.

Az iskola befejezése után lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. Mező Imre Szakmunkásképző Intézetben, míg a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Taurus

Érdeklődni és jelentkezni lehet:
TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZETI ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL
4400 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.

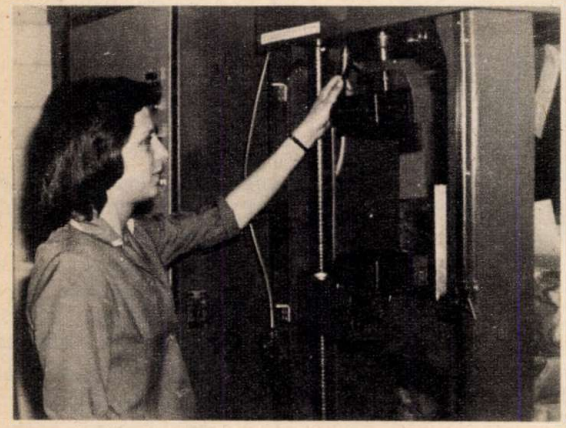

„OLVASSATOK"!

EMLÉKEZZÜNK FORRADALMAKRA ...

A Magyar Tanácsköztársaság évfordulójára

... pld. Földes Péter: A MARGARÉTA-ÜGY ..... 18,— Ft
... pld. Földes Péter: MENNYEI PÁNCÉLVONAT ..... 28,— Ft
... pld. Kőszegi Imre: A DIÁKSZÁZAD BECSÜLETE ..... 32,— Ft
... pld. Mesterházi Lajos: PÁR LÉPÉS A HATÁR ..... 26,— Ft
... pld. Simor András: ÍGY ÉLT SZAMUELY TIBOR ..... 16,— Ft
... pld. Tűz, tűz, lobogó (Antológia) 18,— Ft

Az 1848-as MAGYAR SZABADSÁGHARC ÉVFORDULÓJÁRA

... pld. Lengyel Dénes: KOSSUTH LAJOS ÖRÖKSÉGE Mondák a XVIII. és XIX. századból ..... 39,— Ft
... pld. HAJ, NE HÁTRA, HAJ ELŐRE 1848 emlékezete ..... 20,— Ft

SZÓRAKOZTATÓ ÉS HASZNOS OLVASMÁNYOK

... pld. Csathó István: LENINGRÁDI KÉPESKÖNYV A város bemutatása sok fotóval ..... 28,— Ft
...pld. FÉNY ÉS MOSOLY Három szovjet kisregény ..... 26,— Ft
... pld. Makszim Gorkij: ILJA GYERMEKKORA Mesék és elbeszélések ..... 14,— Ft
... pld. Karczag György: IDEGEN PÁNCÉLBAN Történelmi regény ..... 39,— Ft
... pld. László Gyula: EGY FIÚ ELINDUL ..... 9,50 Ft
... pld. Móricz Zsigmond: PIPACSOK A TENGEREN ..... 14,— Ft
... pld. Juris Nagibin: A VÉN TEKNŐS Elbeszélések ..... 14,— Ft
... pld. Nyikolaj Osztrovszkij: AZ ACÉLT MEGEDZIK ..... 33,— Ft
... pld. Szabó István: HAJNALOK-HAJNALA. Elbeszélések ..... 18,— Ft
... pld. Szabó Tibor: A DENEVÉR-KASTÉLY ..... 15,— Ft
... pld. German Tyitov: KÉK BOLYGÓM ..... 23,— Ft
... pld. Maria Ziolkowska: LYUK A LEVEGŐBEN ..... 20,— Ft

A felsorolt kötetek bármelyike megrendelhető a kitöltött, kivágott, címünkre borítékban beküldött hirdetés alapján. Postán utánvéttel szállítunk, 200,— Ft felett portómentesen. Tekintettel a korlátozott példányszámokra, a rendeléseket beérkezésük sorrendjében teljesítjük.

Címünk:
ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ VÁLLALAT
MÓRA FERENC IFJÚSÁGI KÖNYVESBOLTJA
Budapest, Múzeum krt. 39. 1053
Telefon: 173-548.

A MEGRENDELŐ NEVE: .....
.....
PONTOS CÍME (irányítószámmal): .....
.....
.....
aláírás

PÁLYAVÁLASZTÁSODBAN TANÁCSTALAN VAGY?

VÁR AZ IZZÓSOK NAGY CSALÁDJA!

BEISKOLÁZUNK ELSŐSORBAN:

esztergályos, szerszámkészítő,
gépszerelő, szerkezetlakatos,
mechanikai műszerész,
villanyszerelő, szobafestő és mázoló

szakmákban. A tanulás ideje alatt a tanulmányi ösztöndíjon felül szerződéskötés esetén, társadalmi ösztöndíjat folyósítunk.

Változatos sportolási lehetőségek a VASAS IZZÓ SPORTKÖRBEN!

Címünk:
EGYESÜLT IZZÓLÁMPA ÉS VILLAMOSSÁGI RT
személyzeti és oktatási főosztály, szakoktatási osztály
Budapest IV., Váci út 77. — 1340
Telefon: 692-800/19—16.

NEM SZABAD ELSIETNI!

Sok esetben tapasztaljuk, hogy érdemes meggondolni, mielőtt rászánjuk magunkat valamire. Ez a mondás érvényes a pályaválasztásra is, mert aki nemtörődöm módon, könnyelműen választ életutat, a későbbiek folyamán nagyon megbánja.

FIATALOK!

Szakmaválasztás előtt keressétek fel a BKV pályaválasztási tanácsadóját, Farkas István elvtársat. Szaktudásával, tapasztalataival segít olyan pályát, olyan szakmát választani, amely a számotokra legmegfelelőbb.

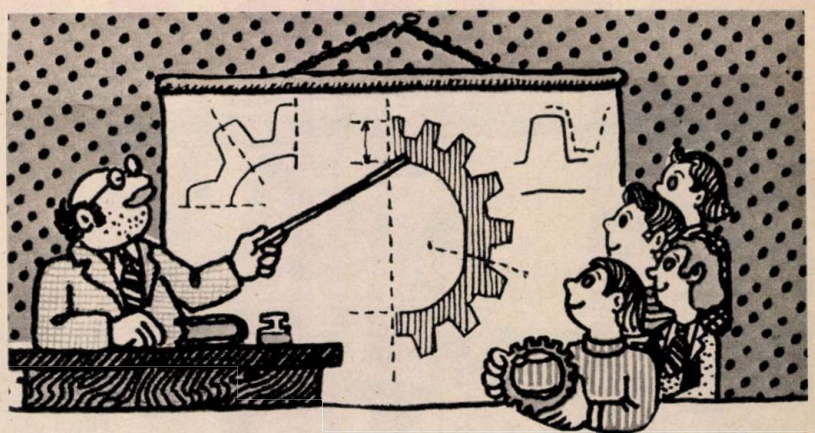

A BKV már évek óta magas szinten foglalkozik a szakmunkásképzéssel, jelenleg a következő szakmákban van felvétel: vasúti járműszerelő, villamos járműszerelő, villanyszerelő, karosszérialakatos, szerkezeti lakatos, gépi forgácsoló, géplakatos, mechanikai műszerész, erősáramú berendezés szerelő, felvonószerelő, kőműves, ács-állványozó, épületasztalos, szobafestő.

A következő **(fényező-mázoló, autószerelő, csőszerelő)** szakmákba csak olyan fiatalok jelentkezését várjuk, akik kollégiumi elhelyezést nem igényelnek.

JUTTATÁSOK A TANULÓIDŐ ALATT:

— **térítésmentes utazási igazolvány,**
— **vállalati ösztöndíj (havi 250—500 Ft),**
— **napi 1,— Ft-ért ebéd,**
— **munkaruha-ellátás,**
— **sportolási lehetőség a BKV Előre SC szakosztályaiban.**

Fiatalok, ha a BKV-hoz jöttök tanulónak, korszerű tanműhelyekben sajátíthatjátok el a szakma fortélyait.
Ne feledjétek a jótanácsot.
Várunk benneteket!

Címünk: Budapesti Közlekedési Vállalat szakmunkásképző osztály. Budapest XI., Bartók Béla út 133. — 1115. Telefon: 422-130/1443.

EZ IS AUTÓ?

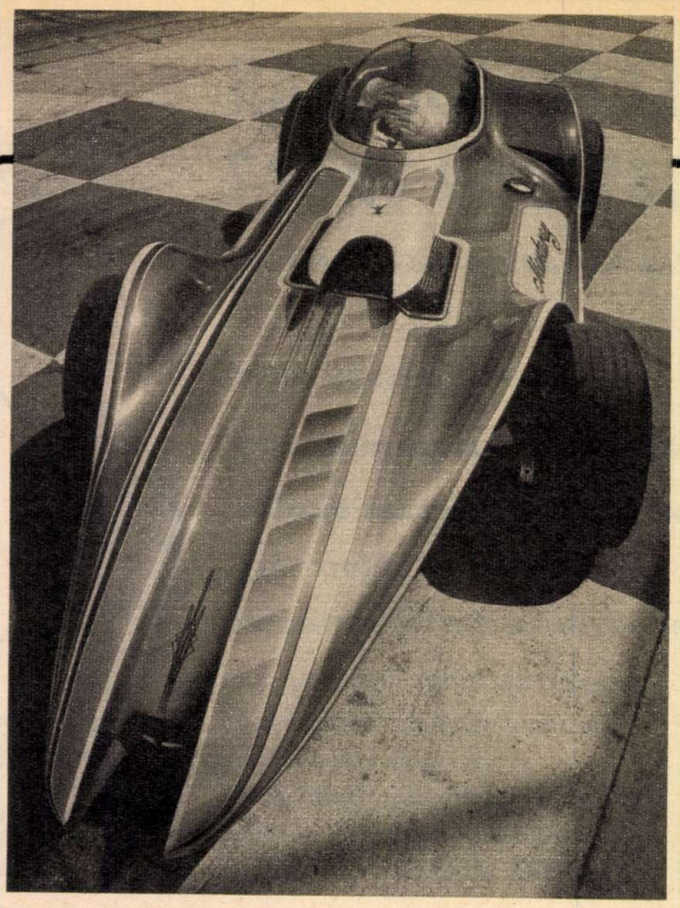

Olyan, mint az igazi, szinte tökéletes versenyautónak tűnik, pedig ...

Bármilyen furcsának tűnik, igen, ez is autó. Azelőtt persze repülőgép volt. A 68 éves veterán pilóta — Roland Smokey —, öt évvel ezelőtt vásárolta egy roncstelepen. Nekifeküdt és háromezer órás barkácsolással lakókocsivá alakította. A 7,5 literes Ford-Lincoln motort az első tengelyek közé szerelte, míg a hátsó tengelyek fölé fürdőszobát, W. C.-t épített. A lakályos, nagyméretű gépkocsi bizony sokba kerül Smokey-nak. Nem olcsó mulatság! Benzinadó, parkolási bírság, a kempingekben a helyfoglalás, az útvonalengedélyek befizetése stb. Hiszen ennek a repülő-autónak — a méretei miatt —, igen széles utakra, nagy fordulókörrel van szükség. Roland Smokey-nek úgy látszik, megéri.

MAGASLES A KOCSI TETEJÉN

Kétszemélyes, különleges expedícióra készült Luigi Colani furcsa kocsija. Száztíz lóerős Diesel-motor hajtja a mocsárban, homokon, betonon és vízen egyaránt használható járművét. Szárazon 100 km/óra, vízen 15 km/óra maximális sebességet képes tartani, de a dzsungelek akadályain, fatörzsein is átmászik ez az akármi-jármű. Rendkívül kemény alumínium ötvözetből készült az alváza, de még így is négy tonna súlyú a 6,2 m hosszú kocsi.

Ez a meglepően nagy súly azonnal érthetővé válik, ha figyelembe vesszük ötszáz literes üzemanyagtartályát és a gombnyomásra kiemelkedő megfigyelő-tornyot. Ez a tulajdonképpeni magasles, ahonnan megfigyelni, fotózni, sőt vadászni is lehet, igen nagy kényelemben.

A külvilággal való összeköttetést külön antennarendszerrel és komputerrel vezényelt rádió-televízió tartja fönn.

EZ IS (TEHER)AUTÓ

A BELAZ 549-es óriásdömper egyszerre két vagonnyi (80 tonna) szállítmányt képes befogadni. Ott használják — a Szovjetunióban — ahol nagyobb mennyiségű földet szükséges megmozgatni. Egyetlen kereke három mázsával nehezebb, mint a mellette ál-

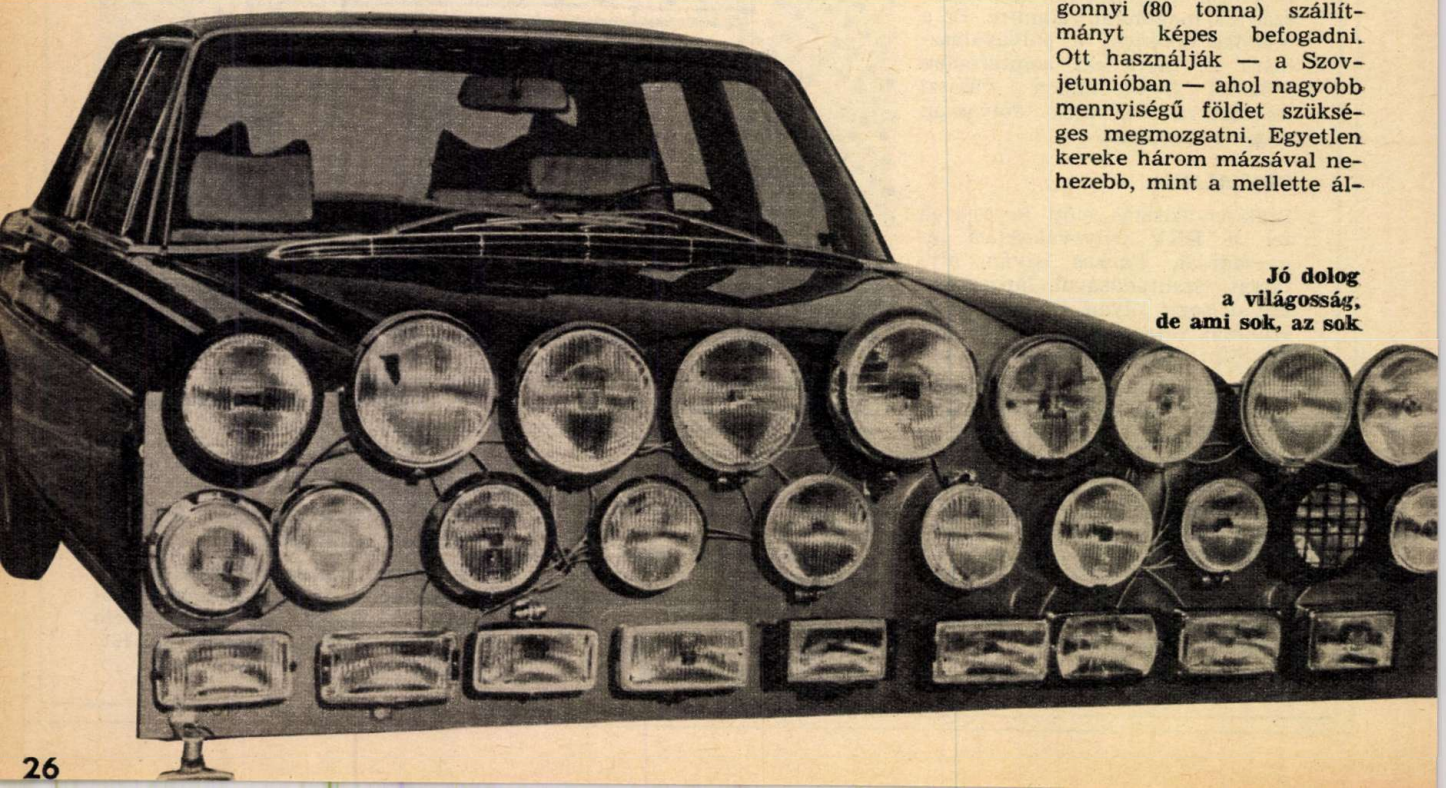

Jó dolog a világosság, de ami sok, az sok

Sárkányfogát, oroszlánkörmét elvesztette ez a DC—3 típusú repülőgép. Felszállni már nem tud, de mint lakókocsi még mindig falja a kilométereket

A toronyból kényelmesen lehet horgászni, vadászni

Egyetlen kereke három mázsával több, mint a Volga teljes súlya

ló Volga személyautó teljes súlya. Tízszer nagyobb teljesítményű a motorja, mint a „magasles" kocsijának.

Borzasztó nehéz lehet ilyen hatalmas autót vezetni — gondoljátok, pedig dehogy! Automatikus sebességváltójával, hidraulikus rásegítőivel ugyanúgy lehet vezetni, akár egy közönséges teherautót.

DÉDUNOKÁINK KOCSIJA

Lehet, hogy ilyen lesz a hétköznapi kiskocsi a jövő században? Nem tudjuk, de azt igen, hogy ebben az autócsodában nincs semmiféle motor. Nem tévedés — csak díszlet az egyik hollywoodi filmstúdióban. Szükség esetén az egyik műteremből áttolják a másikba, egyik színről átfestik másikra, rászerelnek, leszerelnek különböző, kartonból készült alkatrészeket, ahogy éppen a film megkívánja. Pedig így ránézésre a szem is megkívánja ezt a csudapofás járművet. Kár, hogy nincs motorja, pedig azért ez is autó!

Forrai G. János

TÖPRENGŐ

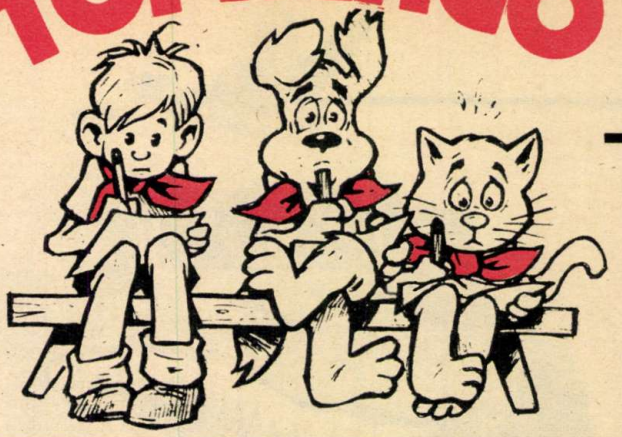

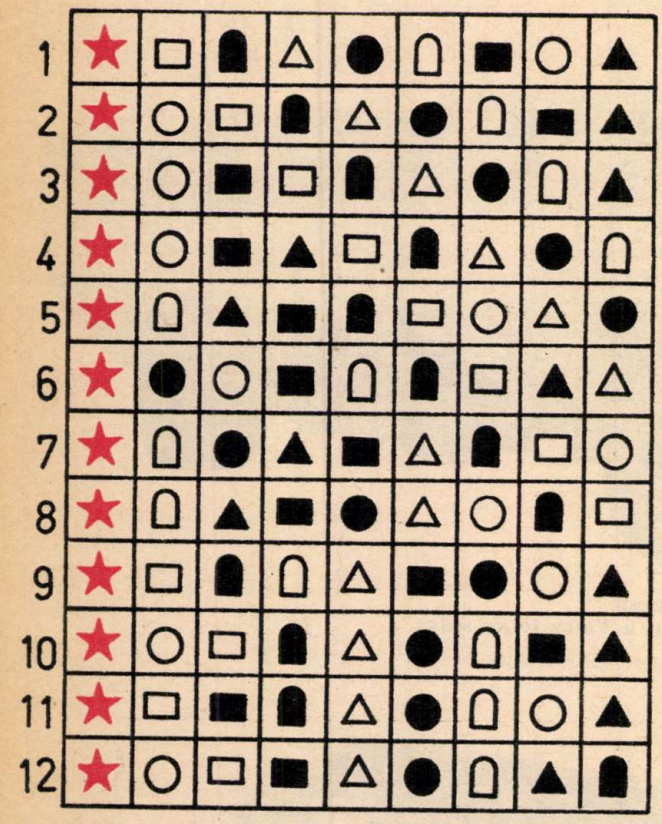

Az ábrában található két olyan sor, amelyben a jelek egyformán követik egymást. Melyik ez a két sor?

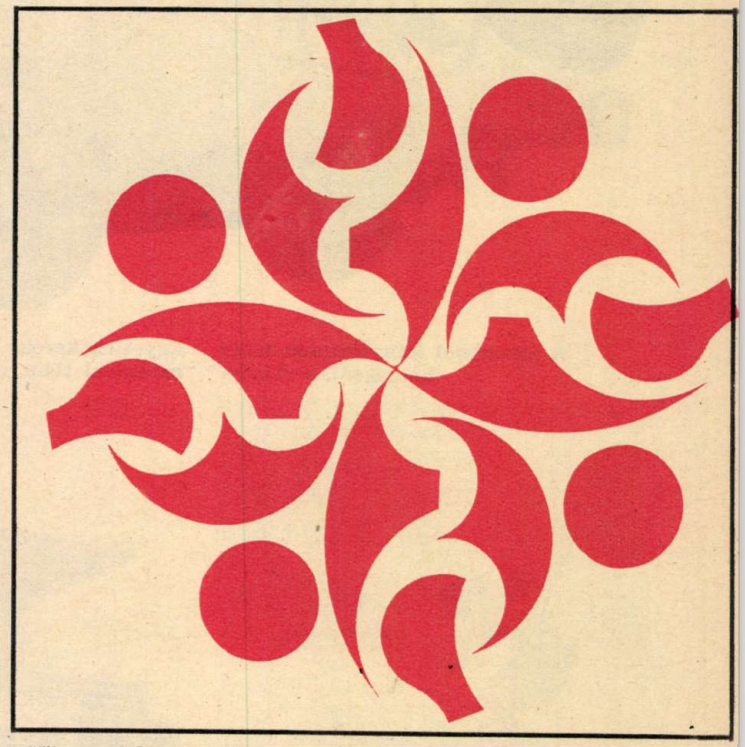

Milyen alakzatot (síkformát) lehet összerakni az ábrarészek felhasználásával és hány rész marad meg összerakás után?

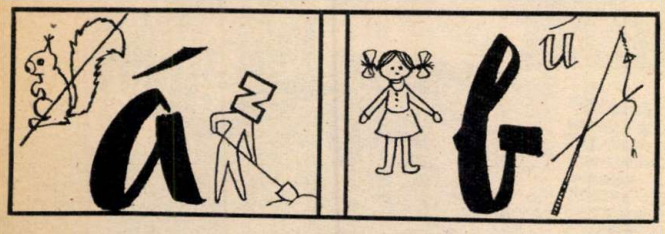

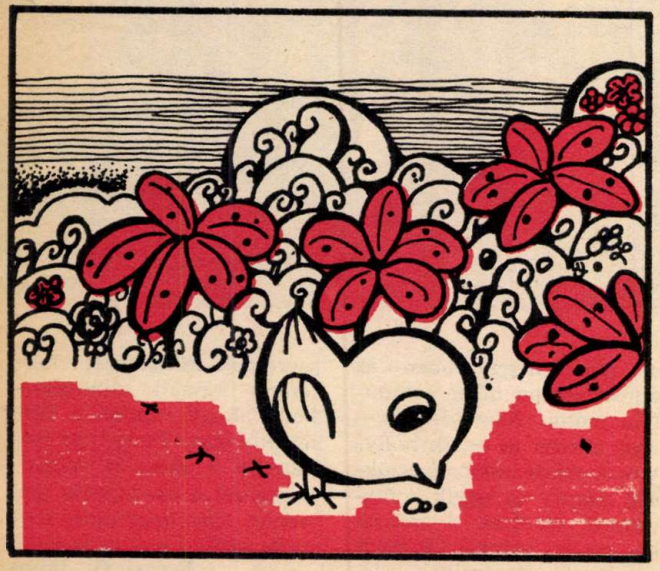

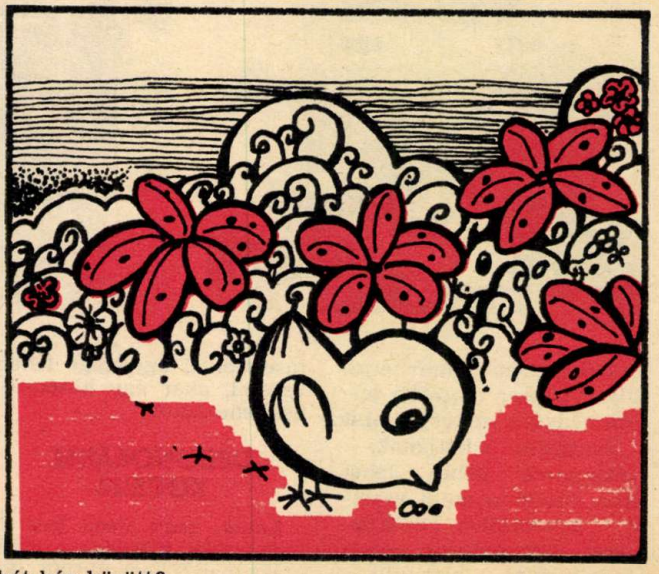

Hány eltérés van a két kép között?

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be!

Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: március 1.

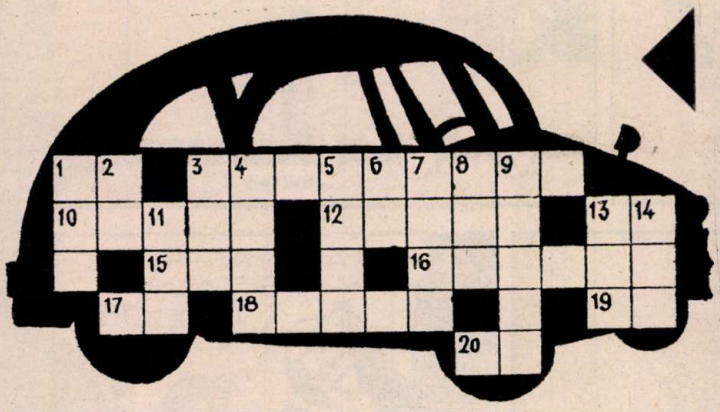

KOCSIKÁZZUNK: VÍZSZINTES: 1. . . . –134 **(repülőgépmárka).** 3. Nagy Lajos király 1342-ben lett meg . . . 10. **Francia autómárka** (visszafelé). 12. **Csehszlovák autómárka.** 13. A vakáció két betűje. 15. Majdnem ének! 16. **OPEL . . . (NSZK autómárka).** 17. Területi mértékegység. 18. **Hazánkban is népszerű ez az autómárka.** 19. Kettőzött betű. 20. Azt az embert.

FÜGGŐLEGES: 1. Kopasz. 2. Oda-vissza: biztató szó. 3. Szenvedés. 4. „Boros", „seres" végződése. 5. Ritka férfinév. 6. A feltételes mód ragja. 7. Egy betű híján menyasszony. 8. ZRA. „. . . halat, s mi jó falat" (Arany János). 11. A kereskedő teszi.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 10., 12., 16. és 18. sz. sorok megfejtése.

A 6. SZÁM MEGFEJTÉSEI

KERESZTREJTVÉNY: márka, pfennig, para, escudo, korona. — **PARKOLÓHÁZ:** a „D"-t, helyette 7-es. **MATEKJÁTÉK:** 9, 11, 80. **MI A NEVÜK:** Dr. Bubó, Flinstone, Mickey Mouse, Ursula, Donald kacsa, Gusztáv. — **SZÓL A TELEFON:** D. — **PIFU:** 1—7. **ŰRHAJÓK — ŰRHAJÓSOK:** A hármas csoport középső tagja és a csúcson levők. — **NAGYÍTÓ ALATT:** Paprikamagok.

NYERTESEK

A 4. sz. rejtvényeinek megfejtéséért könyvutalványt kapnak: Brünn Enikő, Budapest; Berceli Zsuzsanna, Vác; Bujdosó Csilla, Leninváros; Dudar Zoltán, Bátaszék; Gimesi Julianna, Hajdudorog; Hárs Katalin, Vértessomló; Juhász János, Szigetvár-Zsibot; Juhász Mária, Orgovány; Fábián László, Hőgyész; Haász Gyöngyi, Baja; Kökény István, Jakabszállás; Lember Éva, Mőzs; Lukács Rita, Komárom; Nagy Gyöngyi, Hetényegyháza; Makarész Zsuzsanna, Gamás; Papp Ágnes, Lesenceistvánd; Pócza Gábor, Sopron; Sipos Éva, Lesencetomaj; Vígh Erzsébet, Orgovány; Zölei Ágnes, Csány.

Ebben a kis kávézóban 16 rendellenes dolgot láthatsz. Állapítsd meg, melyek azok.

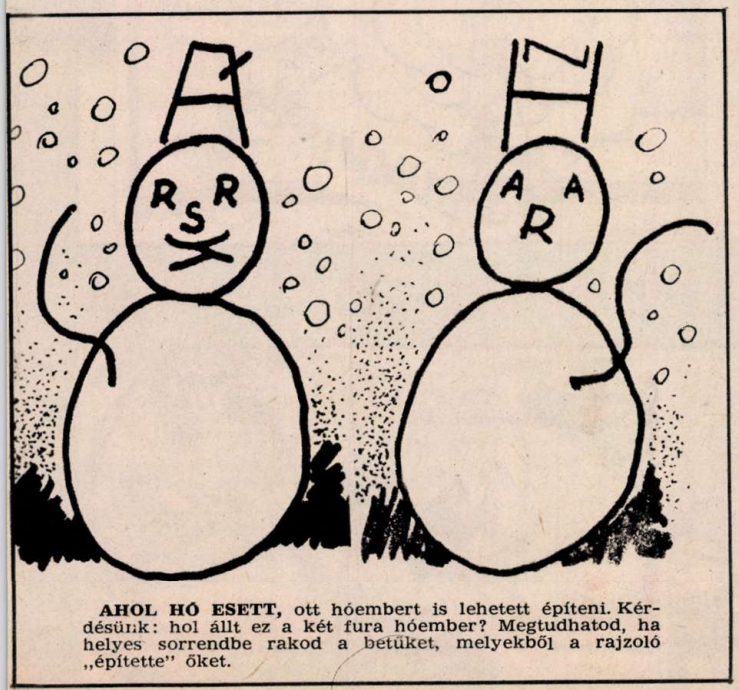

AHOL HÓ ESETT, ott hóembert is lehetett építeni. Kérdésünk: hol állt ez a két fura hóember? Megtudhatod, ha helyes sorrendbe rakod a betűket, melyekből a rajzoló „építette" őket.

SAKK

Lehet-e egy játszmát úgy megnyerni, hogy csak gyaloglépéseket teszünk? Igen, ilyesmi is előfordult már, de csak az ellenfél figyelmetlensége következtében. Sötéttel nyerte meg Brüning (vagy 70 évvel ezelőtt, Berlinben). Ellenfele nevét nem jegyezték fel. Ime, a csodabogár-játszma:

1. d2—d4 d7—d5 2. c2—c4 e7—e6 3. Hb1—c3 c7—c5. Ez az ún. Tarrasch-védelem. **4. Fc1—f4.** Itt leginkább 4. c4:d5, vagy 4. e2—e3 szokásos. A tett lépés nem ajánlható. **4. —, c5:d4!** 5. **Ff4:b8.** Már itt is a baj: 5. Vd1: d4-re Hb8—c6 után sötét jó játékhoz jut. De a tett lépés még súlyosabb következményekkel jár: **5. —, d4:c3 6. Fb8—e5 c3:b2!** és világos már fel is adta, mert ha bástyáját menti 7. Fe5:b2-vel, akkor Ff8—b4† után elveszti a vezérét s ez ellen az sem segít, ha előbb 7. Vd1—a4†-ot lépi, mert arra Fc8—d7 a válasz.

F. Á.

MI EZ? Első ránézésre valamilyen vadállat fejére hasonlít. Pedig csak nagyítás. a) vaddisznó, b) cincér, c) darázs.

PIFU A PLAFONRA KÍVÁNKOZIK

NO MEGÁLLJ, JUMBÓ!

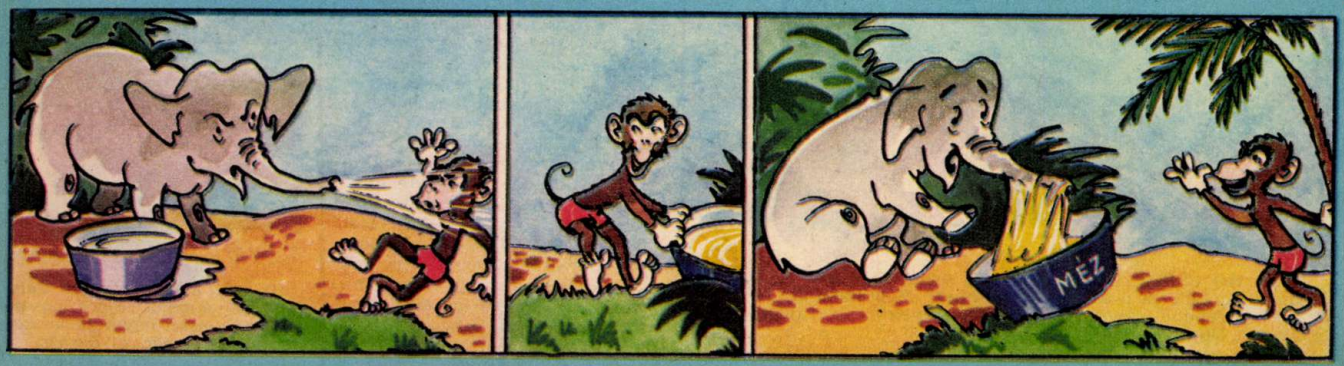

Jön! Jön!

MÁRCIUS ELEJÉN!

VÁLTOZATLAN ÁRON!
Változatos tartalommal!
Szövetségi kapitány lehetsz!
Kalap talány
Híres emberek-nagy csínyek
Csupa rejtvény
Pif, a mélytengeri kapitány
Riporter bakik

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokná l, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 126 Ft
I. félévre 70 Ft
II. félévre 56 Ft

79.0213 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

A félelmetes doboz 7

79/9
XXXIV. ÉVF. • 1979. MÁRC. 1. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

A titok c.
KÉPRIPORTUNK
A 16–17.
OLDALON

FOTO: WÁGNER MARGIT

Címzett: A NA

A milánói gyermeklap — az immár hetven esztendeje megjelenő Corriere dei Piccoli — volt a vendéglátó házigazdája annak a tanácskozásnak, amelyet a nemzetközi gyermekév kapcsán hívtak össze. Hazánkat Somos Ágnes, lapunk főszerkesztője és Földes Anna képviselte

(Fotó: Vincenzio Giaco — Milánó)

1. HA TE MÁR FELNŐTT LENNÉL, MIT TENNÉL A GYEREKEKÉRT?
2. GYEREKKÉNT — TÁRSAIDDAL EGYÜTT — MIT TESZEL A GYEREKEKÉRT AZ ISKOLÁBAN, LAKÓHELYEDEN, KÖRNYEZETEDBEN?
3. MIT SZERETNÉL CSINÁLNI ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY SZEBBÉ ÉS KÖNNYEBBÉ TEDD AZOKNAK A GYEREKEKNEK ÉLETÉT, AKIK MA MÉG ÉHEZNEK, NYOMOROGNAK, NEM JÁRHATNAK ISKOLÁBA, AKIKNEK NINCS BOLDOG ÉS EGÉSZSÉGES GYEREKKORUK?
4. MIT MONDANÁL EL MAGADTÓL, AMIT NEM IS KÉRDEZÜNK?

(A leveledben pontosan írd meg adataidat: nevedet, korodat, lakáscímedet, iskoládat és válaszaidat április végéig add postára!)

A milánói tanácskozással a nemzetközi gyermekév európai titkárságának az volt a célja, hogy a gyermeklapok főszerkesztői közelebbről megismerjék egymás munkáját, riportokat, cikkeket, fényképeket cseréljenek, közös magazinokat jelentessenek meg — például hasonlókat, mint a Pajtás és a Pif készített 1978 végén —, s ennek az együttműködésnek végeredményeként az európai országok gyermekolvasói többet megtudjanak a világról, közeli és távoli tájakon élő gyerekek életéről, örömeiről és gondjairól...

A gyermeklapok számára a gyermekév kiemelkedő esemény, s minden eddiginél több feladatot ró rájuk, több ötletet és kezdeményezést követel tőlük. Közös munkájuknak azonban az idei esztendő utolsó napjával nem szabad végeszakadnia, s amit ezzel a milánói tanácskozással elkezdtek, azt a jövőben is folytatniuk kell: a barátkozás további elmélyítésével, a csereberélt anyagok későbbi felhasználásával, a gyerekek mind jobb bekapcsolásával, amely nélkül egyetlen gyermeklap sem végezhet igazán jó munkát!

Milánóban büszkék lehettünk a magyar gyermeksajtó termékeire, köztük a Pajtás példányaira, különkiadványaira, amelyek szinte percek alatt eltűntek arról az asztalról, ahová a meghívott főszerkesztők „közprédára" kirakták otthonról csak mutatóba hozott lapjaikat. A nyelvi nehézség ellenére mindenki kíváncsi volt a magyar gyerekek, újságok lapján megelevenedő életére, s néhány főszerkesztő máris bejelentette „igényét": cikkeket, fényképeket, illetve rajzokat kér szerkesztőségünktől, és saját lapjának anyagaival viszonozza majd ezeket...

A milánói tanácskozás résztvevői elhatározták közösen, hogy saját országuk gyermekeinek felteszik ugyanazt a négy kérdést, s a beérkezett válaszok közül a legérdekesebbeket és legjellemzőbbeket a nyár közepéig eljuttatják Genfbe, a nemzetközi gyermekév európai titkárságához. Hatalmas és vaskos dossziék telnek meg majd így Európa gyermekeinek válaszaival, gondolataival, vágyaival és ötleteivel, s ebből merítve, bejárják az egész világ gyermeksajtóját.

A legjobb válaszadók jutalma nemcsak az lesz, hogy írásuk eljut Genfbe, s onnan a világ minden tájára, hanem itthon is elmondhatják, a televízió nyilvánossága előtt, illetve a Pajtás hasábjain, s ezenkívül a legkülönfélébb ajándékokat kapják szerkesztőségünktől.

A borítékra írjátok rá: „Címzett: a nagyvilág!"

GYVILÁG

1 Minden gyereknek joga van a szeretethez, a megértéshez, a családi élet melegéhez, a szülői gondoskodáshoz...

2 Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy testileg és lelkileg teljes szabadságban, emberhez méltóan élhessen...

3 Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy szabadon tanulhasson, képességeit kibontakoztassa...

4 Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy egészséges lakásban élhessen, ehessen és ihasson, pihenhessen és játszhasson, s ha beteg, gyógyszert és orvosi ellátást kaphasson...

5 Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy a veszélyes helyzetekben, háborúban és elemi csapások idején legelőször őt mentsék ki a bajból...

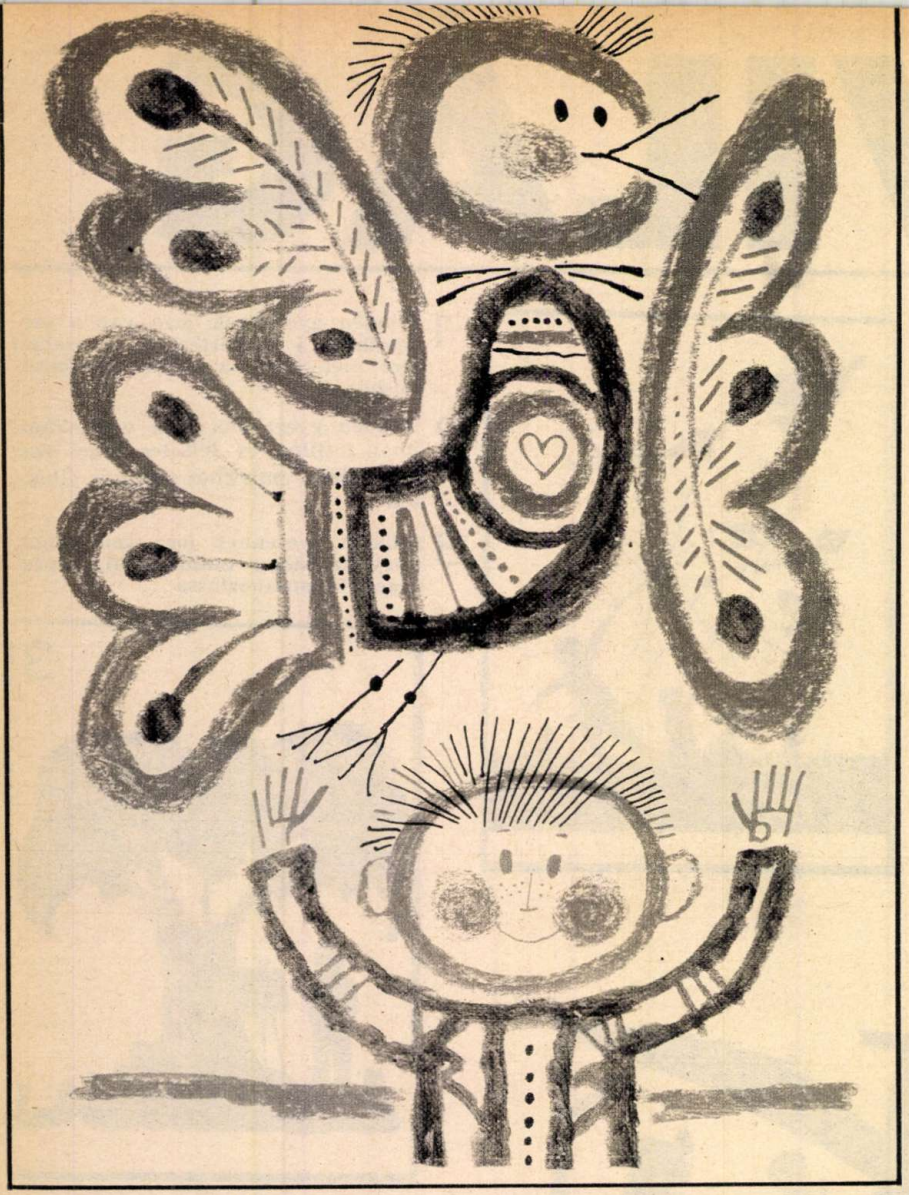

A MI ÖRÖMÜ

Az Állami Ifjúsági Bizottság gazdasági irodájába egyre-másra érkeznek a csekkszelvények. Értesítés a befizetésekről az ENSZ gyermekszolidaritási alapjának javára.

Üzemek, KISZ-esek, szocialista brigádok, katonák, művészek, intézmények, magánszemélyek, úttörőcsapatok, gyermekotthonok és óvodák küldik az összegyűjtött forintokat.

Időnként felberreg a telefon. Cérnavékony hang szól meglepő határozottsággal:

— Ötödikesek vagyunk. A mi csapatunk már küldött pénzt az éhező gyerekeknek, de az őrsünk teadélutánt rendezett, és a tombolapénzt szeretnénk befizetni. Hol kaphatunk csekket?

— Az úttörőcsapatok kaptak csekkeket, de bárki befizethet rendes postautalványon is, csak írjátok rá az értesítő szelvényre a 232-90179-0002 számot, de az is elég, ha címzettnek az ÁIB Gyermekszolidaritási Alapot írjátok. Köszönjük! — hangzik a válasz.

Korbuly Jenőné, az iroda vezetője egy idős néni szavainak emlékét őrzi:

— Kérem, nekem unokám van. Gyönyörű, hároméves gyermek. Mindent megkap, amire csak szüksége van, de én csak úgy lehetek boldog, ha azoknak a gyerekeknek is adok, akik szegénységben élnek...

Szinte valamennyien láttunk már megdöbbentő fotókat csont- és bőrré soványodott gyerekekről, szinte hétről hétre látjuk a képernyőn, hogy valahol, ahol védtelen gyerekek is élnek, fegyverek ropognak. Tudjuk,

Budapesten a Batthyány utcai gyerekek játékos perselyekben őrzik a munkával szerzett forintokat

Védjük és óvjuk az örömöt, a gyermekéletet. Ezt példázza Kass János és Reich Károly rajza a szép képeslapokon

CSEKKSZÁMLASZÁM: 232-90179-0092

NK IS...

hogy vannak olyan országok, ahol szökőár, földrengés és hömpölygő árvíz vagy éppen aszály pusztít.

Minden ötödik gyerek meghal a fejlődő — a még fejletlen — országokban, s a világon 200 millió gyerek éhezik. Az életbenmaradottak közül milliók nem mehetnek iskolába.

Mi tudjuk ezt, és valóban csak úgy lehetünk boldogok, ha a megdöbbenésen túl, cselekszünk is. A nemzetközi gyermekév alkalmából a Hazafias Népfront a Magyar Úttörők Szövetségével és az iskolákkal együttműködve szervezte és szervezi a szolidaritási akciót.

A CSAPATOKNÁL

Szerkesztőségünkbe egymás után érkeznek a beszámolók: „Versenyeztünk egymással. A mi rajunk négy mázsa papírt gyűjtött. Az érte járó pénzt — épp úgy, mint a többiek — befizettük a gyermekszolidaritási alap javára" — írja egy mezőkövesdi kislány.

„A szolidaritási bazár részére bábukat, könyvjelzőt, ellenőrző-borítót, terítőket, köpenyre való figurákat készítettünk, az őrs barátai és az ifivezetők is segítettek" — írják Tiszapüspökiből.

Részlet a hatvani Hámán Kató Úttörőcsapat leveléből:

„Valamennyi úttörő és kisdobos vállalta, hogy munkájával segíti az akciót. A szakkörökön és a napközben is sok hasznos tárgyat, játékot is barkácsoltunk. Végül akkora volt a vásárlási láz, hogy sorsolni kellett, melyik raj mehet előbb. Volt dolguk a kincstárosoknak! A munkában szülők is segítettek. Minden áru elfogyott. 7600 forintot, később papírgyűjtésből újabb 600 forintot fizettünk be a központi csekkszámlára..."

Győrszemeréről a tervezgetések idején írtak: „Tudjuk, sok országban nincs még béke. Néhol, mint Chilében is, a gyerekek nagyon rossz körülmények között élnek. Úgy akarunk segíteni, hogy a mi munkánkból adhassunk. Először is papírt gyűjtünk..."

A szászberekiek sorai: „Táncmulatságot rendeztünk, de nem akármilyet ám! Volt tombola és különleges vásár. Titokban készültek a rajok. Voltak, akik horgászbotokat szereltek, mások nyakba akasztható tárcákat varrtak, s még gyertyaöntők is kínálták portékájukat. Indiából, Törökországból és sok más távoli helyről érkeztek vendégek, de ez csak jelkép, jól sikerült jelmezes felvonulás volt, a vásár viszont valódi. Minden elfogyott."

Budapesten, a Hernád utcai énekzene tagozatos iskolában úgy gyűlt össze 2500 forint, hogy a gyerekek az Athenaeum Nyomda könyvkötészetében és csomagolójában segédkeztek, az iskolában pedig ők is bazárt rendeztek.

GYŰLNEK A FORINTOK

Sok helyütt árulják az Állami Ifjúsági Bizottság művészi — különkiadású — képeslapjait, másutt műsoros estet, hangversenyt terveznek, mert az akciónak nincs vége. Tetőzését a gyermeknapra várják. Gyűlnek az értesítő szelvények az ÁIB gazdasági irodájában, gyűlnek a forintok a bankban, hogy később áru, bébiétel, gyógyszer, vitamin, gyermekélelmezéshez hordozható tűzhely, füzet, ceruza legyen belőlük. Ajándék — talán életmentő ajándék — valahol Föld-anyánk mostoha táján. Ajándék és öröm, a nemzetközi gyermekév öröme. A mi örömünk is.

Orbán József

Szakmakóstoló

Érdekes kísérlet folyik Százhalombatta két általános iskolájában: a gyerekek a kötelező órákon kívül önként jelentkezhetnek még valamilyen különórára, amit egy fél év múlva — ha nem tetszik nekik — abbahagyhatnak, és mást próbálhatnak helyette. Osztályozás nincs, csinálják, ha tetszik, ha tudják. Belekóstolnak egy-egy szakmába.

Válogathatnak

A régi iskola könyvtárszobájában tizenöt-húsz gyerek olvasgatott.

— *Tavaly matematikára jelentkeztem* — mondta halkan Pósch Éva —, *de az esztétika foglalkozásokról több érdekeset meséltek a lányok, így átjöttem. És nem bántam meg. Foglalkozunk irodalommal, zenével, képzőművészettel, történelemmel és sokat kirándulunk — mikor mi jut eszünkbe. Magunk csináljuk a programunkat. Ma például az afrikai gyerekek életéről keresgélek fotókat, hogy bemutassam őket a csoportnak.*

Úgy kutatnak a gyerekek a kilencezer kötetes könyvtárban, mintha otthon lennének. A foglalkozás második felében felolvasás, versmondás, lemezhallgatás következik.

Dr. Dávid László igazgató a kísérlet céljáról beszélt.

— *A gyerekek pályaválasztását akarjuk megkönnyíteni a többféle fakultatív órával. Előfordul, hogy egy tanuló három tanfolyamot is kipróbál a két év alatt, így öt-hat vagy több szakmából kap ízelítőt. Hetedikben még válogatnak, de nyolcadikban már rendszerint kikötnek valamelyik mellett. Főként gyakorlati foglalkozások vannak, de igyekszünk megszerettetni az elméletet is. Egyre nagyobb a választék. A biológia például úgy indult, hogy négy-öt gyerek bejárt a halgazdaságba kíváncsiskodni, mire a gazdaság szakemberei javasolták, hogy szervezzünk ott is csoportot. Ma már kettő működik náluk.*

Az igazgató elnevette magát, amikor eszébe jutott, hogy nemrég tizenhatan akartak autószerelőnek jelentkezni — persze elsősorban a jó kereseti lehetőség miatt. A gyerekek bementek a szerelőcsarnokba, nézegették a szétszedett kocsikat, aztán megjött a gyakorlatvezető.

— *No, fiúk, az egyik ehhez a kocsihoz menjen, a másik ahhoz* — mondta, és pillanatok alatt szétosztotta őket egy-egy szerelő mellé segítőnek.

Nyakig olajosan

Addig csak azt tudták, hogy az autószerelő elegánsan átveszi a járművet, és hogy mindegyiknek „menő" kocsija van. A gyakorlaton szétszedtek, összeraktak ők is néhány motoralkatrészt, de amikor elnehezült karokkal, nyakig olajosan kimásztak az autók alól, bizony, lógott az orruk.

Legközelebb már csak ki-

A fizika és szerelő fakultatív órákon lakatos munkából is ízelítőt kapnak a gyerekek

A kémia-laborosok megismerkednek az alapvető eszközökkel és kísérletekkel

A villanyszerelést az ipari tanulók kísérleti műhelyében tanulják

Ebből is egy kicsit, abból is, de nem mindegy, miből és mennyit!

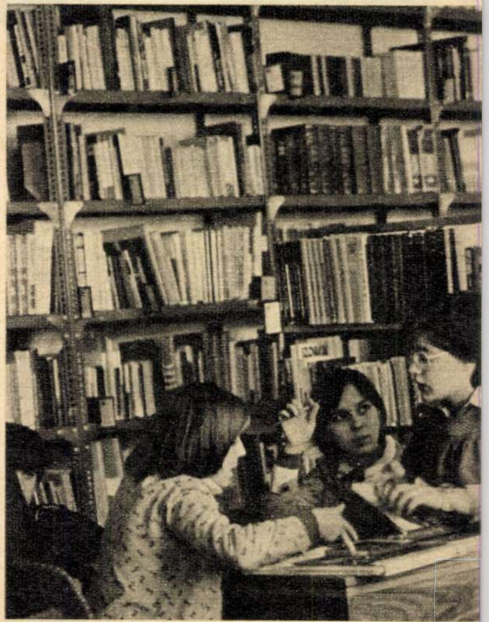

Az esztétika csoport a könyvtár olvasójában tanyázik

lenc akart autószerelőnek menni, de belőlük az is lesz!

— *Én úgy kezdtem, hogy először a barátaimmal kijöttem a Dunai Kőolajipari Vállalat kémiai laborjába* — magyarázta Repcsik Béla. — *Megtetszett az itteni munka, kémikus akarok lenni. Nagyon szeretem a kísérleteket, sokat tanulok belőlük.*

Tóth Ákos hipermangánból oxigént fejlesztett és gyújtópálcával ellobbantotta. Sárinszky Csaba kísérletei mindig sikerülnek, ő már szakkönyveket is olvas.

A gyakorlatot a DKV kutatási főosztályának vegyészmérnöke, Hegedüs Dezsőné vezeti. A százhalombattai iskola gyerekeit a vállalat autóbusza szállítja az üzembe és vissza.

— *Ha az ember eljár a gyakorlatokra* — mondta a hosszú Ferhécz István —, *akkor nemcsak megismeri, hanem megszereti a munkát.*

Tessék ránk bízni!

István a barátjával, Kovács Sándorral együtt két éve kitartóan részt vesz a fizika és szerelő gyakorlatokon. Persze, lehet, hogy nemcsak ott szokott a két fiú keze a szerszámhoz, egy mégis biztos: olyan könyvespolcot szereltek fel az iskolai könyvtárban, hogy még a felnőttek is a csodájára jártak.

— *Úgy döntöttünk* — mondta Sanyi —, *hogy mindketten villanyszerelőnek megyünk. A sokféle munkából ez tetszett meg a legjobban.*

— És tudtok már villanyt szerelni, nem féltek az áramtól?

— *Van valami javítanivaló? ... Tessék csak ránk bízni!*

Ebben az évben negyven iskolában folyik a százhalombattaihoz hasonló kísérleti oktatás. A gyerekek hetenként kétszer két órát töltenek az üzemekben, belekóstolnak néhány szakmába. A nyolcadikosok már döntöttek, s a hetedikesek előtt is ott a lehetőség, hogy jövőre kedvük, tehetségük szerint válasszanak.

Gebri Antal

Fotó: Wagner Margit

JÁTÉK LESZ A HÁZBAN

Amikor Molnár István, a nyírlugosi iskola fiatal igazgatóhelyettese kulcsokkal a kezében elindult, hogy kinyissa az ajtót, sok minden megfordult a fejemben. Arra gondoltam, hogy miért kell egy úttörőotthont „hét lakatra" zárni. Aztán eszembe jutott az is, amit tudósítónk, Haramura Kati írt. A hetedikes lány, aki „játékháznak" nevezte el az épületet, elsősorban azokat a gyerekeket hibáztatja a „zárért", akik ráunva a kevéske játékra, magára hagyták otthonukat. Őrsi összejövetelüket is inkább az iskolában, a tantermekben tartják, mint itt.

MI KELL A JÓKEDVHEZ?

El lehetnek kényeztetve, ha így válogatnak, állapítottam meg magamban. De ahogy átléptem a küszöböt, kezdtem érteni „hűtlenségüket". A csupasz falú, rideg terem — amelynek berendezése egy fűtetlen cserépkályha, egy tévékészülék, egy asztali foci, néhány műbőr puff és néhány iskolapad — nagyon barátságtalannak tűnt.

— Ha gyerek lennék, én sem jönnék ide szívesen — mondtam kertelés nélkül.

Az igazgatóhelyettes, aki tagja a nyírbátori járás úttörővezető tanácsának is, megértően bólogatott.

— Én sem. Csakhogy a szükség törvényt bont. Körzetünk megnőtt. Hozzánk járnak a szabadságtelepi gyerekek is. Két műszakban tanítunk, és még az úttörőszobát is igénybe kellett vennünk, hogy a hatszáz gyereknek helyet szorítsunk. „Tízperces", vagy esti feladat lett az úttörőmunka. Csak tanítás után tudnak nyugodtabb körülmények között összejönni az őrsök, együtt dolgozni a szakkörök. Amikor a dudaréti iskolából beköltöztek az elsősök, minket csupán az érdekelt, hogy van egy hetven négyzetméternyi terület, amely fölött tető van, és az az úttörőké, a szakköröké lehet.

Először a gyerekek is örültek a saját birodalom-

kekért dolgoznak majd. Nagyapák, nagymamák, édesapák, édesanyák, dolgozó és tanuló fiatalok ajánlották fel segítségüket.

A dudaréti kis iskola nem marad néptelen. Már kész az átrendezési terv. Ahány fala van, annyi szín gyönyörködteti majd a szemet. S ahány sarok található benne, annyi őrsi tanya, hobbiklub várja a gyerekeket.

— Körülbelül háromszázezer forint értékű ajándékot kapnak a gyerekek. Udvari színháza lesz az iskolának. Pontosabban betonalapot készítünk a debreceni tanítóképzőtől kapott hordozható színpadnak. Kézi- és röplabdapályát létesítünk a sportudvaron. Községünknek eddig nem volt játszótere, ezért úgy döntöttünk, hogy azt is építünk. Méghozzá a

Reméljük, hogy az ötletekből, a tervből valóság lesz!

nak. Egymás kezébe adták a kilincset, később azonban már csak a szakköri napokon vagy a rendkívüli iskolai foglalkozások alkalmával nyílt ki az ajtó, népesült be a terem.

— A jókedvhez nem elég csupán egy ház. Mire a termet bemelegítené a cserépkályha, vége a foglalkozásoknak. Hidegben pedig sehol sem időzik szívesen az ember. És itt még játszani sem lehet igazán.

HÁROMSZÁZEZER FORINTOS AJÁNDÉK

Nyírlugos, amelynek levegője télen is almaillatú, Debrecentől nem messze, a Hajdúság és a Nyírség határán található. Lakóinak száma meghaladja a négyezret. Almakertészek, földművesek, más országrészben, más városban munkát vállaló dolgozók és családjaik élnek itt. De még az elvándorlók közt sincs olyan, aki ne tekintené személyes ügyének Lugos gondját, baját, gyarapodását. Az elmúlt évben például hétszázkilencezer forint értékű munkát végeztek községükért az emberek.

Lisztes Pál, a helyi tanács huszonnyolc esztendős elnöke elújságolta, hogy a társadalmi munkások az idén, a gyermekek nemzetközi évében főleg a gyere-

JÁTÉK LESZ A HÁZBAN

készülő úttörőház udvarán vagy a közelében. Ha minden úgy történik, ahogy kigondoltuk, akkor a nyár végén az új iskolaév kezdetén birtokba vehetik a gyerekek a dudaréti játékkombinátot.

— Milyen játékokat kapunk? — kíváncsiskodott Illés Ibolya, az úttörőtanács titkára, amikor az elnök elindult velünk „határszemlére".

— A tervezés a ti dolgotok. Jó lenne, ha megkérdeznétek a többieket is, hogy mit szeretnének. Egy ajánlatom nekem is van. Szerintem az úttörőházban és a játszótéren is el kellene helyezni egy-egy pingpongasztalt.

Ibolya huncutul az elnökre kacsintott. Tetszett neki, hogy Pali bácsi most sem tagadta meg magát. Büszke az asztaliteniszezőkre, akik évek óta örömet szereznek, alig van olyan járási vagy megyei bajnokság, ahol ne jutnának be legalább az első hat közé. Ha rajta múlna, az utánpótlás nevelése érdekében minden ház udvarán felállítana egy-egy zöld asztalt, ahol kedvükre ütögethetnék a kaucsuklabdát a gyerekek.

FOCIPÁLYA IS JÓ LENNE!

Ez Fekete Jóska kérése.

— Annak is jut hely.

— Az iskola folyosójára ki kellene tenni egy ládát, amibe mindenki bedobhatná a kívánságát — javasolta Miskolci Edit, aki az Okos baglyokat képviselte.

— Már jártam néhány üzemben. Az állami gazdaság, az erdészet és a téesz szocialista brigádjai vállalták, hogy elkészítik a szabadtéri játékokat. Úttörőházatokat abból a pénzből rendezzük be, amit a tanács szavazott meg a csapatnak.

A volt iskola falai még csupaszok. Kapujára újra felkerül a lakat. És az udvaron is csak néhány kopasz bozótot remegtet a hideg szél. De kísérőim olyan lelkesen, olyan hittel beszéltek terveikről, hogy a félrehúzott iskolapadok helyére már odaképzeltem a pingpongasztalt, a színes televíziót, és a bokrok is libikókává, csúszdává, bujkáló alagúttá változtak az udvaron.

Lelki szemeim előtt benépesült, gyermekzsivajtól lett hangos Dudarét.

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor
Rajz: Görög Júlia

Március

— A nemzetközi nőnapon köszöntsétek azokat a lányokat, asszonyokat, akik nagyon sokat fáradoznak értetek.

— Rendezzétek meg csapatotok névadójának a hetét. (Sok jó ötletet találhattok hozzá az úttörőzsebkönyv 76. oldalán.)

— Március első felében küldik el Zánkára (a gyermekalkotások galériájába) a képző- és iparművészeti pályázat legjobb alkotásait.

— A sakkolimpia megyei és budapesti versenyei március 15-ig tartanak.

— A csapatotokban kialakult hagyományok szerint ünnepeljétek meg a magyar történelem három nagy tavaszának (1848, 1919, 1945) évfordulóját. Legyetek cselekvő részesei a forradalmi ifjúsági napok eseményeinek.

— 60 évvel ezelőtt, 1919. március 21-én kiáltották ki a Magyar Tanácsköztársaságot.

— A testvér KISZ-alapszervezet tagjaival tartsatok együttes összejövetelt március 21-én, a KISZ megalakulásának évfordulóján.

— A tudományos-technikai úttörőszemle megyei, budapesti versenyének időpontja március 20—21.

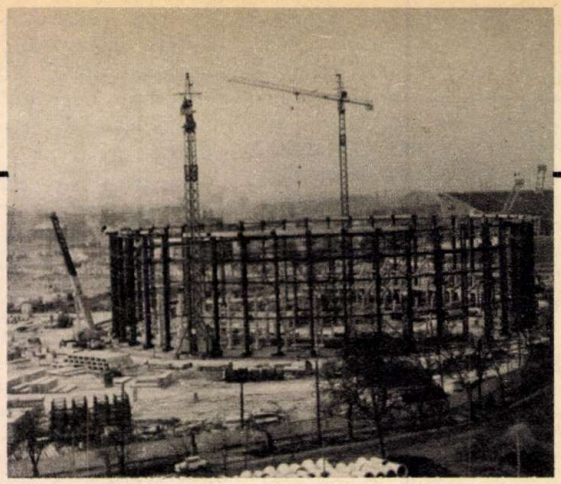

Budapesti sportcsarnok

A leendő budapesti nagy sportcsarnokban a 31-es számú Állami Építőipari Vállalat szakemberei a lelátókat, valamint a kábeltetőtartó hatalmas gyűrűit szerelik. A sportcsarnok a tervek szerint 1981-ben készül el.

Krónikások a szerkesztőségben

Órsi- és rajkrónikások látogattak el hozzánk. Mindannyian a fővárosi, Dob utcai általános iskola Petőfi Sándor Úttörőcsapatának tagjai. Bemutatták naplóikat, s tanácsokat kértek további munkájukhoz. Ezt követően kíváncsian hallgatták, hogy miképpen készül hétről hétre a magyar úttörők nagy krónikája: a Pajtás.

Hol vagytok?

A KISZ Központi Művészegyüttes keretében működő Központi Úttörőegyüttes 1979 májusában ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Kérjük az együttes régi tagjait, hogy baráti találkozó és összejövetel céljából jelentkezzenek. (Cím: Budapest VII., Rottenbiller u. 20.) Szívesen fogadunk minden dokumentumot (fotó, tabló, napló), amelyeket az évfordulóra rendezendő kiállításon felhasználhatunk.

Pletyka

Anyámat várom a közért előtt. Hogy gyorsabban teljen az idő, önjelölt „művészek" rajzait nézegetem a házfalon. Szívek, s benne a párok nevének kezdőbetűi. Első pillantásra semmi különös, de aztán felfedezem, hogy valaki pletykálni akart. Az egyik szívben ugyanis ez áll: „L. A. és F. Z." Mellette pedig egy üzenet: „Csak tudnám, hogy ki az az F. Z.?" Aláírás: L. A.

G. I.

Rövidzárlat

Bármilyen tisztséget töltesz be az őrsnél, rajnál, csapatnál, időnként döntened kell különböző ügyekben. Van, amikor könnyen megy, máskor pedig bekövetkezik a rövidzárlat. Elhallgatsz, mindenki rád mered, várja a válaszod, ítéleted, hisz te vagy a vezető!

Chlumetzky Ági úttörőtanács-elnök volt Karcagon. Ő mesélte:

— A gondnok bácsi egy fiút vezetett elém — s nem az osztályfőnökhöz — *ezekkel a szavakkal: „Éjszaka bemászott az iskolába, betört egy ablakot, azért, hogy a kerékpárját, amit bennfelejtett, hazavigye. Tessék már megbüntetni!"*

Ekkor állt be a rövidzárlat. Mit tegyek? Mit mondjak? Csapatgyűlésen, rajgyűlésen szégyenítsem meg? Szóljak egy tanárnak? Engedjem el az egészet a fülem mellett? Álltunk egymással szemben, csöndben.

— Ide figyelj! Tegyük föl, hogy én másztam be a suliba, én törtem be egy ablakot, s te vagy az úttörőtanács elnöke. Mit tennél az én helyemben? — kérdeztem.

A fiú nem töprengett annyit, mint én, hanem válaszolt: *„Én bizony leszidnálak mindenki előtt."*

— Köszi! Így lesz a legközelebbi rajgyűlésen! — fejezte be a „kihallgatást" Ágnes, az elnök.

BONGÓ

Csata fekete-fehérben

A Magyar Televízió február 24-én „Csata fekete-feherben" című műsorában elhangzott sakkfeladvány:

Világos: Kal—Bh2—Hg4—Ff5—gy:f6—g6

Sötét: Kg8—Bb2—Bc2—Hc3—Fc4—gy:d2

világos indul, és a harmadik lépésben mattot ad.

A hét vicce

Peti dühösen állít be az óráshoz.

— Órás bácsi kérem, én azzal hoztam ide az órámat, hogy naponta két órát késik. Száz forintot fizettem a javitásért, és az óra most két órát siet naponta.

Az órás a legnagyobb lelki nyugalommal feleli:

— Ez így van rendjén, fiam. Az óra most hozza be a lemaradást.

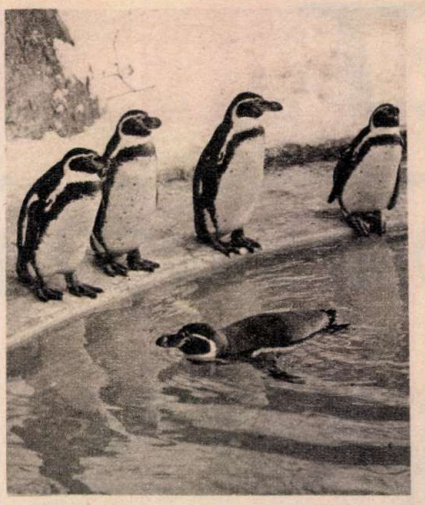

Felvételi?

A szigorú tekintetű zsüri illetékességéhez és hozzáértéséhez ezúttal semmi kétség nem férhet. Előttük a vízben egy pingvinjelölt iparkodik. Szeretné, ha úszótudása jó benyomást tenne a felvételi bizottságra.

Mert igaz ugyan, hogy pingvinnek születni kell, viszont úgy tűnik, hogy a tehetség pingvinkörökben is csak kemény munkával, sok-sok gyakorlással válik valódi tudássá...

Táncház

Új rendezvénysorozatot indított a debreceni Lőwy Sándor Úttörőház „Aprók tánca..." címmel. A havonta megrendezett vasárnap délutáni összejöveteleken a magyar néphagyományok, szokások, táncok, a magyar népzene iránt érdeklődő gyerekeket várják. Házigazdák: a néptánc- és a Tücsök népzenei együttes tagjai, akik művészeti vezetőik segítségével irányítják a különböző eseményekhez kapcsolódó, vidám hangulatú gyermektáncház programját.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

AZ ORSZÁGOS TANÁCS ÜLÉSE

A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsa Szűcs Istvánné főtitkár elnökletével ülést tartott. A tanácskozáson — Nemes Péternek, az úttörőszövetség titkárának előterjesztésében — megvitatták a szövetség 1979/80-as programját. Az országos tanács javasolja az úttörőcsapatoknak, hogy a „Tettekkel a mi világunkért" jelmondat jegyében készítsék el saját programjukat, amelynek segítségével erősödjön cselekvő hazaszeretetük, szolidaritásuk a világ gyermekeivel.

HARMINC ÉV UTÁN

A kapuvári Rábaközi Múzeum munkatársainak közreműködésével több mint három évtized után a kapuvári temetőben találta meg édesapja sírját Lievcsuk Marija Pavlovna szovjet asszony. Csupán annyit tudott, hogy édesapja Szolodula Pavel Romanovics a második világháború utolsó hónapjaiban a Kapuvár környéki harcokban hősi halált halt. A kapuvári 1-es számú általános iskola úttörőcsapata felvette a hős szovjet katona nevét.

ÚJ ISKOLA

Új, tizenkét tantermes általános iskola építését kezdték meg Kazincbarcikán. Az épületet előregyártott „borsodi vázpanel-szerkezetekből" szerelik össze, s a terv szerint szeptember elejére, az új tanév kezdetére elkészül.

MÁRCIUS 3-ÁN!

Gyertek a Budapesti Néprajzi Múzeumba (V. ker. Kossuth Lajos tér 12.), ahol az UTAZÁS '79 kiállítás keretében jól szórakozhattok. Délelőtt 11-től délután 6-ig rajzverseny, rejtvényvetélkedő lesz. A Pannónia Filmstúdió rajzfilmjeiből is vetítünk, és ott lesz Dargay Attila, a Kajla rajzolója is.

ISKOLATÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

Hat évszázadot ölel fel az az iskolatörténeti kiállítás, amely nemrég nyílt meg a soproni lábasházban. Több száz írásos dokumentum, fotó, és tárgyi emlék mutatja be a soproni iskolák történetét a középkor elejétől egészen napjainkig.

AZ EGRI MINARET

A hagyomány szerint a török uralom megszűntével az egri nép 400 ökörrel akarta ledönteni a hódoltság nehéz éveire emlékeztető minaretet, de az erős építmény ellenállt a kísérletnek. Az 1600-as években épült minaretet az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség szakemberei a közelmúltban restaurálták.

ÉPÍTŐIPARI SZAKKÖRÖK

A Komárom megyei Állami Építőipari Vállalat pályaválasztási szakköröket szervezett a tatabányai és a környékbeli általános iskolákban. A szakköröket KISZ-megbízatásként a vállalat fiatal szakmunkásai vezetik.

NEMZETKÖZI CSERE

A Szombathely határában levő kámoni arborétum több mint 600 botanikuskerttel, tudományos kutatóintézettel, nemzeti parkkal tart kapcsolatot. Az idén 300 fajta magból a világ minden tájára, 635 címre küldtek egy-egy csomagot, s cserébe növénymagokat kapnak az arborétum állományának gazdagításához.

„MÁNDLI"

A miskolci Herman Ottó Múzeum tulajdonában vannak azok a férfi- és női ruhák, ékszerek, melyeket az avasi református templom belsejében találtak. A gyűjtemény legérdekesebb lelete egy 4–5 éves kislány „mándli"-ja. A brokátból készült, ezüst gombokkal, sújtásokkal kivert kabátka a XVII. századból származik.

AKIKET CSÚFOL

LEGNAGYOBB KINCSÜNK

2.

Gúnyneve mindenkinek van.
Talán kissé büszkék is vagyunk rá,
mert a maga módján ez is a közösséghez tartozásunkat bizonyítja.
Keserűséget akkor vált ki az ügy, ha a közösség kizárólag
ezeket a szokatlan külső ismertetőjegyeinket
veszi észre rajtunk,
amelyek miatt amúgy is éppen eleget szenvedünk.
Különösen akkor, ha belül talán értékesebbek vagyunk a csúfolódóknál . . .

Eszembe jutott Gellért Sanyi. Két paddal ült előttem az általánosban, és olyan vastag lencsékkel kukkolt a világba, mint egy jaffásüveg alja. Csúfoltuk is eleget: „Pápaszemes bagoly . . .”

S hogy ma mi a helyzet? A csúfolódás nem szűnt meg, pedig az okok többékevésbé megszüntethetők. Ehhez viszont a szülők, pedagógusok, diákok, s nem különben az érdekelt szakemberek közös akarata szükséges.

Tizennégy éves fiú toporgott mellettem a metrón. Felhúzta a kabátujját, az óráját nézte. Jó kis óra volt, zölden foszforeszkált, ugráltak rajta a számok, meg minden. A fiú mind közelebb emelte a karját a szeméhez, úgy hunyorított, mint egy válogatott céllövő.

— Te öreg — mondtam neki —, nem lenne jobb, ha feltennéd a szemüveged?

— Csak nem estem a fejemre?! — válaszolta. — Hogy rajtam röhögjenek a végállomásig? Ilyen ronda